

Līdz 8. Saeimas
vēlēšanām
palikušas
3 dienas.

Šodien Aglonā atklāj jauno autoostu

● Aglonā ik dienas pietāj gandrīz pusotra desmita dažādu maršrutu satiksmes autobusu, atvīzinot uz pagasta centru skolēnus, pašvaldības iedzīvotājus un ciemiņus. Jaunā autoosta ar paaugstinājumiem pasažieru iekāpšanai un izkāpšanai būs pietiekami ērta ne tikai mazajiem braucējiem, bet arī vecajiem ļaudīm.

Foto: M.Rukosuļevs

Aglonas pagasta padome beidzot piepildījusi vienu no saviem senākajiem sapņiem un pašvaldības iedzīvotājiem doto solījumu – uzbūvēt jaunu un pasažieru prasībām atbilstošu autoostas ēku un automašīnu stāvlaukumu. Šodien ekspluatācijā tiek nodota objekta pirmā kārtā.

Jau deviņdesmitajos gados, kad līdz ar valstiskās neatkarības atgūšanu sākās arī garīgās dzīves uzplaukums un Aglona kļuva par plaši atzītu katoļticīgo svētvietu, tā piesaistot daudzu jo daudzu tūristu uzmanību, pagasta padomes deputāti nolēma, ka nepieciešams uzbūvēt jaunu

autoostas paviljonu, kā arī ierīkot plašu stāvlaukumu automašīnām. Tika ņemts vērā arī tas, ka perspektīvā varētu tikt izveidots Aglonas novads. Tas nozīmē, ka ciemats varētu kļūt arī par novada administratīvo centru, bet līdz ar to palielinātos arī satiksmes intensitāte. Taču pašvaldības rīcībā nebija pietiekami finansiālo līdzekļu, lai ar projektēšanu un celtniecību tiktu galā pašu spēkiem. Pēc sarunām ar Preiļu rajona padomi un Satiksmes ministrijas atbildīgajām amatpersonām tika panākta vienošanās par kopīgu celtniecības darbu finansēšanu.

Autoostas un stāvlaukuma izbūvei pavisam atvēlēti aptuveni 76 tūkstoši latu, no kuriem 46 tūkstoši ir Latvijas Autoceļu direkcijas līdzekļi,

10 tūkstošus latu celtniecībai piešķirusi Aglonas pagasta padome, bet Preiļu rajona padomes ceļu fonds – 20 tūkstošus latu. Kā «Novadniekam» pastāstīja atbildīgais par ceļiem un ielām Aglonas pagasta padomē Viktors Jonāns, projekta īstenošana sākās šī gada jūlija beigās. Vecās autopietauras vietā ir uzbūvēts jauns un moderns paviljons, kurā būs ne tikai uzturamā telpas pasažieriem, bet ierīkotas arī modernas tualetes. Viens ēkas spārns tiks atvēlēts veikalam, kurā gan vietējie iedzīvotāji, gan atbraucēji varēs iegādāties jaunākos preses izdevumus, garīgo literatūru un dažādus suvenīrus. Būvdarbu gaitā celtnes projektā tika veiktas dažas korekcijas, piemēram, veikala skatlogam

būs nolaižamie metāla slēgi, bet tualetēs ievilkts ūdensvads un apkure. Aglonas pagasta padomes deputāti nolēmuši, ka jaunajā autoostā ik dienas strādās viens cilvēks, kas sekos kārtībai telpās un stāvlaukumā. Ierīkots arī moderns ielas apgaismojums.

Blakus autoostai un maršruta autobusu stāvlaukumam ierīkots otrs laukums, kur būs stāvvietas gandrīz 30 automašīnām. Tā kā laukums atrodas iepretī pagasta padomes ēkai, iedzīvotājiem, kuri ierodas darīšanās pašvaldībā, savī transportlīdzekļi vairs nebūs jāatstāj ceļa braucamās daļas malā. Tas nedaudz atvieglos arī situāciju baznīcas svētku laikā, kad Aglonā ierodas liels daudzums cilvēku ar automašīnām.

L.Kirilova

Reģionālais fonds pārbaudīs atbalstītos projektus

Šodien, 2. oktobrī, Reģionālā fonda pārstāvji Sandra Čakule un Harijs Ginters ieradusies Preiļos, lai iepazītos ar vairākiem uzņēmumiem, kuri lūguši Reģionālā fonda atbalstu un pretendē uz kredītprocenu subsīdijām.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomē, 2000. gadā Reģionālajā fondā tika iesniegti un pēc tam fonda konsultatīvās komisijas sēdē atbalstīti divi projekti no Preiļiem. SIA «Lauku tehnika» (projekta vadītājs Jānis

Mūrnieks) iesniegusi projektu «Kravas autopārvešanas 2002», bet SIA «Būvteks» (projekta vadītājs Viesturs Vucāns) — «Betona bruģakmens ražotne Preiļos». Šodien Reģionālā fonda pārstāvji iepazīsies ar reālo situā-

ciju abos uzņēmumos, kā arī informēs par to, kādas izmaiņas vēl nepieciešamas iesniegtajos dokumentos, bet pēc tam notiks līgumu parakstīšana.

L.Kirilova

ZIŅAS

Informatīvs seminārs rajona pašvaldību plānotājiem

Rīt, 3. oktobrī, Preiļu rajona padomē paredzēts informatīvs seminārs par attīstības plānošanas jautājumiem. Seminārā aicināti piedalīties plānošanas speciālisti no visām rajona pašvaldībām.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elīta Jermolajeva, semināra dalībnieki tiksies ar Valsts zemes dienesta Preiļu nodaļas speciālistiem, Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas darbiniekiem, iesaistīsies rajona teritoriālplānojuma 1. redakcijas apspriešanā, kā arī apspriedīs novadu un pagastu aktualitātes.

Rušonā būs jauns autobusu maršruts

Regulāra autobusu satiksme 10. oktobrī tiks atklāta vietējā maršrutā Rušonas pagasta teritorijā, tā tika nolēmts 27. septembrī notikušajā pretendentu izvērtēšanas komisijas sēdē. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pīzelis, konkursam bija pieteicies tikai viens pretendents – Rušonas pašvaldība, kas arī saņēma atļauju turpmākos piecus gadus skolas laikā sniegt transporta pakalpojumus divos maršrutos pagasta teritorijā. Pasažieru autobuss kursēs no rīta un pēcpusdienā pa maršrutiem *Aglonas stacija – Korsikova un Aglonas stacija – Lubāna – Aglonas stacija*. Maršruti ir 10,5 un 29,4 kilometrus gari, paredzams, ka ar autobusu, iegādājoties biļetes, pārsvarā brauks skolēni, kā arī pašvaldības iedzīvotāji. Jauno maršrutu atklāšana saskaņota ar Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas pasažieru pārvadājumu departamentu.

Rožupē vientuļajiem pensionāriem piedāvā sociālo mītni

Kopš septembra Līvānu novada Rožupes pagasta centrā ir atvērts sociālais dzīvoklis, kur apmeties veciem un vientuļajiem cilvēkiem. Kā pastāstīja Rožupes pagasta pārvaldes sociālā darbiniece Zigrīda Rubīne, domu, ka šāds sociālais dzīvoklis nepieciešams, radīja atsevišķu pensionāru interese. Tika izvēlēts tukšs četrstāvu dzīvoklis vienā no Rožupes centra trīsstāvu mājām. Ar algotajos sabiedriskajos darbos iesaistīto strādnieku palīdzību veica kosmētisko remontu, izmantojot Līvānu sociālās aprūpes nodaļas rīcībā esošo humānās palīdzības sūtījumu – krāsu. No pagasta pārvaldes budžeta sociālā dzīvokļa iekārtošanai atvēlēti aptuveni 60 latu. Ir iegādāts boilers ūdens sildīšanai, dzīvoklī ir centralizētā apkure, ūdens, kanalizācija. Šī mītne paredzēta tiem vecajiem pagasta ļaudīm, kas palikuši bez aprūpētāja, kuriem ir grūti attālā viensētā sagādāt malku un nokārtot sadzīves lietas. Dzīvoklī iespējams izmitināt trīs cilvēkus, bet ceturā istabiņa plānota kā kopīga atpūtas telpa.

Patlaban sociālajā dzīvoklī ir izmitināta viena iemītniece — 1921. gadā dzimusi kundze, kura pati izteica vēlēšanos apmetties centrā. Viņa šeit ieradusies ar savu iedzīvi, pati gatavo ēst un tiek galā ar mājas rūpēm. Komunālo pakalpojumu izdevumus un maksājumus par elektrību un apkuri iemītniece maksā no savas pensijas, bet par ūri nav jāmaksā.

Sociālā darbiniece stāsta, ka piedāvājumu pārceļties uz sociālo dzīvokli izteikusi vairākiem vientuļajiem pensionāriem. Bet liela daļa veco lauku cilvēku uzskata, — lai arī cik grūti, bet labāk tomēr palikt savās mājās, — atzīst Zigrīda Rubīne.

ISSN 1407-9821

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Premjers atļauj Segliņu

Pirmdien aizdomās par saistību ar Tautas partijas deputātu kandidātu nomelnojošo informāciju. Organizētās noziedzības un korupcijas apkarošanas biroja (ONKAB) darbinieki aizturēja divus «Latvijas ceļa» biedrus — partijas izpilddirektoru Ervīnu Straupi un LC Rīgas galveno koordinatori Biniju Ārbergu. Premjers Andris Bērziņš, uzskatot, ka policija izmantojusi nepierādītus faktus, no amata atbrīvoja iekšlietu ministru Mareku Segliņu. Tūlīt pēc demisijas Segliņš atzina, ka noziegums bija vērstis pret viņa pārstāvēto partiju, kā arī pret pašu iekšlietu ministru, un šis politiskais spēks viņam rūpot vairāk nekā citi. Tāpēc paziņojums izplatīts īsi pirms vēlēšanām, lai «sabiedrība zinātu, par ko, iespējams, jāvēl». Izmeklēšanas laikā ONKAB pārstāvji noskaidrojuši, ka skrejlapas, iespējams, iespiestas tipogrāfijā «Adverts» Rīgā. Aizturēti arī tipogrāfijas vadītājs. Kā ziņo LETA, B.Ārberga un automašīnas soferis pirmdienas vakarā atbrīvoti, bet E.Straupe un tipogrāfijas vadītājs atradīsies nebrīvīvi līdz trešdienai. Uzraudzību šajā krimināllietā veic Rīgas tiesas apgabala prokuratūra.

LC pirmdienas vakarā paziņoja, ka policija izdarījusi virkni pārkāpumu — «Adverts» mašīna atradusies smaržu reklāmas lapiņās, starp kurām esot ievietoti kompromitējošie materiāli, uz papīra pakām neesot bijis norādes, ka pasūtītājs ir LC, tas neesot minēts arī pavadvimēs. Krāpšana LC biroji notikusi bez sankcijas, bet Straupe un Ārberga policijā turēti neilgumi ilgi.

Lai noskaidrotu radušos situāciju, pirmdienas pievakarē A.Bērziņš tikās ar M.Segliņu. Pēc vairāk nekā stundu ilgušās sarunas premjers paziņoja, ka iekšlietu ministram uzteicis darbu, jo, pēc premjeram domām, tā esot provokācija, lai ar politiskiem mērķiem grautu LC autoritāti. Vēl pirms laika tika runāts par LC un TP, kā iespējamajiem partneriem nākamajā valdībā, tagad abu partiju pārstāvji sadarbību vēl viena valdībā uzskata par problemātisku. Arī aģentūras LETA aptaujātie politiķi uzskata, ka A.Bērziņa solis, atbrīvojot Segliņu, nekādi neuzlabos abu partiju savstarpējās attiecības ne tagad, ne arī pēc vēlēšanām.

Ja līdz vēlēšanām nebūtu palikušas tikai dažas dienas, varētu runāt par valdības krīzi. Par iekšlietu ministru premjers nozīmējis aizsardzības ministru Ģirtu Valdi Kristovski (TB/LNNK).

Domburs atsakās vadīt «Milžu ciņus»

Latvijas televīzijas pēdējā priekšvēlēšanu diskusijā «Milžu ciņus», uz kuru 4. oktobrī aicināti partiju līderi, var palikt bez tai iepriekš nolemtā vadītāja Jāņa Dombura. Viņš nav ar mieru vadīt diskusiju, ja tajā kā otra žurnāliste nepiedalās no LTV atļautā Baiba Strautmane, kura nesen ar skaļiem paziņojumiem par neticību LTV ģenerāldirektoram Uldim Gravam iesniedza atlūgumu. U.Grava saka — ja Domburs nepieņems, «Milžu ciņus» vadīs citi cilvēki.

Premjers pieprasa pārbaudīt mazās HES

Premjers Andris Bērziņš pirmdien pieprasīja vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram Vladimīram Makarovam (TB/LNNK) trīs dienu laikā sniegt informāciju, kā tiek ievēroti likumi un kontrolētas četras mazās HES Gaujas augštecē, kā arī Billes HES uz Amatas. Desmit dienu laikā ministrijai jāveic ekspertīzes šajās spēkstacijās, lai noskaidrotu tur veiktās gultnes padziļināšanas likumību, zivsaimnieciskās ekspertīzes slēdzienu kompetenci, kā arī vēl citu likumu ieviešanu, uz kuriem valdības vadītājam norādīja Pasaules Dabas fonda pārstāvji. Ministrija uzskata, ka desmit dienu laikā prasītās ekspertīzes nav iespējams veikt. Latvijā darbojas 110 mazās HES. Enerģiju no tām *Latvengo* iepērk par dubultu tarifu. Vairākas pieder vai ir saistītas ar ministru Robertu Zīles (TB/LNNK) un Aigaru Kalviša (Tautas partija) vai viņu biznesa partneru firmām.

Politiku reitingi septembrī

Populārākā Latvijas politikē septembrī, pēc pētījumu firmas «Latvijas fakti» datiem, ir bijusi Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, aiz viņas seko kultūras ministre Kārīna Pētersona, aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis, ārlietu ministrs Indulis Bērziņš, premjers Andris Bērziņš, Saeimas priekšsēdētājs Jānis Straume, satiksmes ministrs Anatolijs Gorbunovs, Saeimas deputāte Ingrida Ūdre un «Latvijas Pirmās partijas» līderis E.Jēkabsons. Aigars Kalviša, Tatjana Zdanokas, Alfrēda Rubika, V.Jaksona, Gundara Bērziņa, Andra Šķēles un Māra Grīnblata darbu cilvēki vērtē negatīvi.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

26. septembrī notika Līvānu novada domes kārtējā sēde.

Strīdas par ārsta prakses ierīkošanu

■ Spriežot par būvniecības un rekonstrukcijas atļauju izsniegšanu, deputāti nevarēja vienoties par to, vai atļaut Olgai Meikališai ģimenes ārsta prakses vietas ierīkošanu daudzdzīvokļu mājā Rīgas ielā 41-3 trīsistabu dzīvoklī. Deputāti iebilda, ka ieeja ārsta praksei paredzēta daudzdzīvokļu mājas ieejas pusē, ko izmanto arī mājas iemītnieki. Deputāti gan informēja, ka ar iedzīvotāju ārsta prakses vietas izvēle esot saskaņota. Trim deputātiem atturoties, bet astoņiem balsojot par, tomēr tika pieņemts lēmums ļaut ierīkot ģimenes ārsta prakses viētu Rīgas ielā 41-3.

■ Deputātu vairākums nepiekrīta saimniecības ēkas būvniecībai Līvānos, Rīgas ielā 65a, ko lūdz uzņemt Jānis Urbanovičs, jo būve varētu aizsegt skatu uz ielu līdzās esošo daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem, taču dome pagarināja uzņēmējma veikalā un dzīvojamās mājas būvatļauju šajā pašā vietā līdz 2004. gada 1. oktobrim. Deputāti gan izteica neapmierinātību ar to, ka Rīgas ielā 65a būvlaukums nav sakārtots atbilstoši prasībām.

■ Tika izsniegta atļauja Adelei Daugulei veikalā Līvānos, Rīgas ielā 37a rekonstrukcijas un autostāvvietas Rīgas ielā 37a, 37b izbūves būvprojekta izstrādei.

■ Kādam iedzīvotājam tika dota atļauja lokālo apkures katlu uzstādīšanas būvprojekta izstrādei Līvānos, Zaļajā ielā 12, dzīvokļa nr. 35 un nr. 39.

■ Uzņēmumam «Paula 3» atļauta autostāvvietas izbūves būvprojekta izstrāde Līvānos, Rīgas ielā 68.

Nodod zemi bezatlīdzības lietošanā

Dome nolēma nodot SIA «Tilts» uz Dubnas tilta izbūves laiku bezatlīdzības lietošanā pašvaldībai piederošos zemes gabalus Līvānos, noslēdzot līgumu par zemes gabalu izmantošanas kārtību. SIA «Tilts» šī teritorija nepieciešama, lai būvniecības laikā izvietotu tur būvmateriālus un tehniku.

Atļauj iznomāt skolas telpas

Domnieki neiebilda pret Līvānu 2. vidusskolas sporta

zāles iznomāšanu SIA «Anda Optec» no 2002. gada 16. septembra līdz 2003. gada 30. maijam. Uzņēmums zāli plāno izmantot divreiz nedēļā pa pusotrai stundai. Nomas maksa par iznomāto telpu noteikta Ls 4,39 par 1,5 stundām.

Nosaka maksu par internāta izmantošanu

No 2002. gada 1. septembra līdz 31. decembrim maksa par Līvānu ģimnāzijas internāta izmantošanu vienam audzēknim noteikta 7 latu apmērā.

Zāli izmantos aerobikai

Domnieki vienojās, ka tiks slēgts līgums ar Jeļenu Džatlo par sporta zāles Līvānos, Lāčplēša ielā 28 izmantošanu aerobikas nodarbībām no šī gada 2. septembra līdz nākošā gada 31. maijam, divas reizes nedēļā no pulksten 19.30 līdz 20.30. Nomas maksa par vienu stundu skolēnu grupai noteikta Ls 0,50 apmērā un PVN 18%, bet pieaugušo aerobikas grupai tā būs Ls 1,50 apmērā un PVN 18%.

Par pakalpojumu regulēšanu vienojas ar daugavpiliešiem

Līvānu novada dome apstiprināja Daugavpils reģionālā Sabiedrisko pakalpojumu regulatora nolikumu, kā arī nolēma slēgt līgumu par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu ar Daugavpils reģionālo Sabiedrisko pakalpojumu regulatoru. Tajā pārstāvēta Līvānu, Preiļu novada un rajona, Daugavpils pilsētas un rajona, Krāslavas novada un rajona, Dagdas un Ilūkstes pilsētas, Bīķernieku un Naujenes pagasta pašvaldības. Paredzēts, ka vienu dienu mēnesī sabiedrisko pakalpojumu regulatoram būs pieņemamā diena Līvānos, kuras laikā iedzīvotājiem būs iespēja tikties un izteikt savas domas komunālo pakalpojumu un siltumapgādes jomā pilsētā.

Juri Bronķu atbrīvo no vietnieka amata

Deputāti izskatīja domes priekšsēdētāja vietnieka Jura Bronķas iesniegumu par atbrīvošanu no vietnieka pienākumu pildīšanas. Vienam deputātam balsojot pret, trim atturoties, 6 balsojot par un 1 balsošanā nepiedaloties, J.Bronķa tika atbrīvots no

vietnieka pienākumu veikšanas.

Piešķir līdzekļus 2. vidusskolai

Līvānu 2. vidusskolai tika piešķirti 150 latu sekunžu tablo iegādei un uzstādīšanai. Ls 100 no šīs summas tiks nodrošināti no sponsorētājiem līdzekļiem sporta pasākumiem, bet Ls 50 — no Līvānu pašvaldības budžeta.

«Rīgas Lakas un Krāsas» pērk pašvaldības īpašumu

Tika veikti grozījumi pašvaldības īpašuma objekta Līvānos, Zaļajā ielā 25 privatizācijas projektā. Tiks slēgts līgums par šī pašvaldības īpašuma objekta pārdošanu uz nomaksu vienīgajam reģistrētajam izsoles dalībniekam — SIA «Rīgas Lakas un Krāsas». Ēkas un zemes pārdošanas cena — Ls 8426. Šo īpašuma objektu pašvaldība jau iepriekš mēģināja nodot privatizācijai, taču neveiksmīgi.

Apstiprina dienesta viesnīcas pakalpojumu izmaksas

Par dienesta viesnīcas Līvānos, Smilšu ielā 3 izmantošanu turpmāk būs jāmaksā: īres maksa par istabu mēnesī — Ls 1,78, apkures maksa par istabu mēnesī — Ls 6,58 (maksājot visu gadu), par viena iedzīvotāja patērēto ūdeni — Ls 0,31, kanalizācijas pakalpojumiem — Ls 0,83, sanitāro attīrīšanu (sausie sadzīves atkritumi) — Ls 0,267. Maksa par elektroenerģiju koplietošanas telpās katra mēneša sākumā aprēķinās p/u «Dzīvokļu un komunālā saimniecība».

Maksā procentus

Norēķinos par īstermiņa un ilgtermiņa aizdevumiem no Valsts kases par 2002. gada aprīli — jūliju ar pašvaldības SIA «Līvānu siltums» tiks iekļauta īstermiņa un ilgtermiņa aizdevumu procentu maksājumu kopējā summa — Ls 5338,75.

Noteikta dalības maksa pulciņos

Vecākiem, kuru bērni apmeklē Līvānu bērnu un jauniešu centra pulciņus, dalības maksa 2002./2003. mācību gadā noteikta Ls 0,50 apmērā mēnesī. Trim pulciņiem dalības maksa mēnesī būs 1 lats,

«Domāt vispirms nozīmē — vērtēt.»

P.Paulienko

tie ir, vokālais ansamblis «Spurgaliņas», pusaudžu atbalsta klubs «Reksis» un frizieru pulciņš.

Zināms dzīvokļa pabalsta apmērs iedzīvotājiem

Apkopojot visu trūcīgo pilsetas iedzīvotāju iesniegtās ienākumu deklarācijas, pašvaldība noteikusi summu, kāda šogad piešķirama trūcīgām ģimenēm dzīvokļa pabalstam. Noteikts, ka par vienu dzīvojamās platības kvadrātmetru trūcīgie iedzīvotāji var no pašvaldības saņemt 1,35 latu lielu materiālu pabalstu apkures nodrošināšanai.

Izdeva izmaiņas komiteju un komisiju sastāvā

Finansu komitejā turpmāk darbosies 7 deputāti: Andris Vaivods, Valdis Anspaks, Jānis Klaužs, Viktors Kūka, Maija Dzintra Kručiņa, Jevģenija Reinbaha un Aivars Smelcers. Komitejas sastāvā nav iekļauts Visvaldis Gercāns, kas agrāk bija tās priekšsēdētājs. Pēc viņa teiktā neiekļaušana pamatota ar to, ka V.Gercāna morāles īpašības esot tādas, ka viņš nevarot būt finansu komitejas sastāvā. V.Gercāns to vērtēja kā vēlēšanu izvairsties no viņa klātbūtnes un jautājumiem, kas finansu komitejas locekļiem varētu būt nepatīkami.

Apstiprināja arī sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sastāvu (Valdis Anspaks, Veneranda Caudne, Iraida Glušonoka, Maija Dzintra Kručiņa, Andris Vaivods) un tautsaimniecības komitejas sastāvu (Juris Bronķa, Visvaldis Gercāns, Jānis Klaužs, Viktors Kūka, Jevģenija Reinbaha).

Jaunā sastāvā deputāti apstiprināja arī fiziskās kultūras un sporta komisiju, zemes komisiju un attīstības plānošanas komisiju.

Dod atļauju apšu zāģēšanai

SIA «Līvānu meliorators» atļauts veikt 29 veco un bīstamo apšu izzāģēšanu Līvānu pilsētas teritorijā (14 apses Domes ielā un 15 apses pilsetas parkā). Deputāti izteica atzinību par šādu uzņēmuma iniciatīvu veco koku izzāģēšanā, un cer, ka bīstamās apses tiks izzāģētas arī Līvānu vispārīgizglītojošo skolu stadionu tuvumā.

Pēc domes sēdes protokoliem sagatavoja G.Kraukle

TREŠDIENAS INTERVIJA

Nedarīt pāri citiem

— Vai atceraties savu pirmo darba dienu pagasta priekšsēdētāja amatā?

— Esmu aizmirsis daudzas citas dienas, bet pirmā no atmiņas neizzudīs nekad. Mani sagaidīja kabinets bez rakstāmgalda. Protams, tuvāko stundu laikā ar sekretāres palīdzību no citiem pagasta padomes kabinetiem sagādājām minimālo, kas vajadzīgs darbvietas iekārtošanai, arī galdus. Bet varbūt tukšais kabinets tīri simboliskā nozīmē man palīdzēja. Tas lika mobilizēties un reāli apzināties, ka es sāku pilnīgi no jauna. Tāpat, kā toreiz, 1994. gadā, daudz ko no jauna bija sākusi arī mūsu valsts. Vecā varas sistēma aizmērta, jaunā likumdošana neizstrādāta, tauta — strādāt gribēja un ar cerībām raugoties nākotnē. Viss tikai veidojās un tapa.

— Kāds bija jūsu iepriekšējais dzīves ceļš līdz tai dienai tukšajam kabinetam?

— Piedzimu kolhoznieku ģimenē, tepat Sutru pagasta Kaurpniekos. Kad es un mans dvīņu brālis nācām pasaulē, bijām jaunākie trīs māsu un viena brāļa rindā. Tagad tēvs ir miris, bet māte joprojām dzīvo savās mājās. Gandrīz visi no mūsu sešinieka savu dzīvi vada tepat Latgalē, četri no mums vietējā pagastā. Ar brāli Jāzepu nepiederam tiem dēļiem, kuri visu mūžu viens ar otru ir cieši garīgi saistīti. Viss, kas atgadījies viņam vai man, ir noticis dažādos laikos un neatkarīgi vienu no otra.

Mācījos tepat, Sutru pamatskolā. Sutros esmu pavadījis visu savu līdzšinējo dzīvi, un man, nūdien, liekas, ka nekur citur nav labāk, un ka paši labākie cilvēki dzīvo šeit.

Pēc pamatskolas absolvēšanas devos uz Višķu sovhoztehnikumu mācīties par agronomu. Ļoti saistīja zemes kopšanas darbi, stādīšana, audzēšana, arī puķu aprūpēšana. Kaut kur zemapziņā toreiz, un nevaru noliegt, ka arī tagad, man vienmēr ir simpatizējis arī pārtikas tehnologu, oficiantu un bārmeņu darbs, kas saistīts ar cilvēku apkalpošanu un labu ēdināšanu. Man patika un arī interesēja gatavošana. Tagad gan šīs rūpes esmu nodevis sievas Jevģēnijas rokās.

Pēc tehnikuma pabeigšanas tiku iesaukts dienēt armijā. Kad atgriezos, devos pie toreizējā kolhoza «Nākotne» priekšsēdētāja ar lūgumu pieņemt darbā. Mani norīkoja par ekonomistu. Strādāt bija grūti, jo tehnikumā šīs lietas mācīja maz. Pēc tam kļuva par sēklkopības agronomu, vienu laiku biju galvenais ekonomists, pēc tam mani iecēla par iecirkņa agronomu. Kolhozu likvidācijas priekšvakarā es jau biju kļuvis par iecirkņa priekšnieku. Tas bija darbs, kurā vajadzēja gan pārzināt zemi, tīrumus un laukus, gan pareizi organizēt sēju, kopšanu un novākšanu, gan arī mēcēt kontaktēt ar ļaudīm. Toreiz es iepazinu visu māju iedzīvotājus, un tas

noderēja vēlāk pagasta priekšsēdētāja amatā. Diemžēl tie cilvēki, kas toreiz bija spēka gadus, tagad ir novecojuši, bet tie bērni, kas skraidelēja pa māju pagalmiem, ir izauguši un pametuši šo pusi. Vieni iekārtojušies Rīgā, citi strādā ārzemēs.

Atmodas laikā darbojos Tautas frontē, Sutros bija aktīva nodaļa. Neilgi strādāju apdrošināšanas iestādē, iespēju pabūt arī bezdarbnieka «godā». Man patīk aktīva dzīves pozīcija, tāpēc nevēlos būt malā no sava pagasta politiskās dzīves. Acīmredzot, biju izpelnījies kādas iedzīvotāju daļas uzticību, un 1994. gada vietējo pašvaldību vēlēšanās tiku ievēlēts pagasta padomē, bet tā savukārt nobalsoja par manu kandidātūru priekšsēdētāja amatam.

— Ar ko sākat šo darbu? Kādi bija pirmie uzdevumi?

— Ar satraukuma sajūtu. Bet vienmēr atcerējos, ka tie taču ir tie paši vietējie, sen pazīstamie cilvēki.

Pagasta padomes mājā, kurā atradās arī kultūras nams un citas iestādes, nebija siltuma, un pati ēka piederēja rajona padomei. Ciemata daudzdzīvokļu namos bija slēgta ūdens piegāde. Iedzīvotāji bija izsmēluši visus apkārtējos dīķus. Rajona padome, ko toreiz vadīja Ilmārs Meluškāns, piešķīra līdzekļus apkurei, atdeva atpakaļ pagastam arī no kolhoza nopirkto ēku, ko steigšus ierakstīju Zemesgrāmatā. Pagastam nebija sava budžeta. Rakstīju vēstules rajona padomei, lai pagasta darbiniekiem varētu izmaksāt algas, kas nebija saņemtas pāris mēnešus. Pēc tam pagastam piešķīra savu budžetu.

Valstī notika likumu izstrādāšanas un pieņemšanas process, nevienā lietā vēl nebija istas skaidrības, kā ir jābūt.

— Vai bijāt priecīgi par to, ka pēc pāris gadiem par pagasta priekšsēdi kļūvat otru reizi?

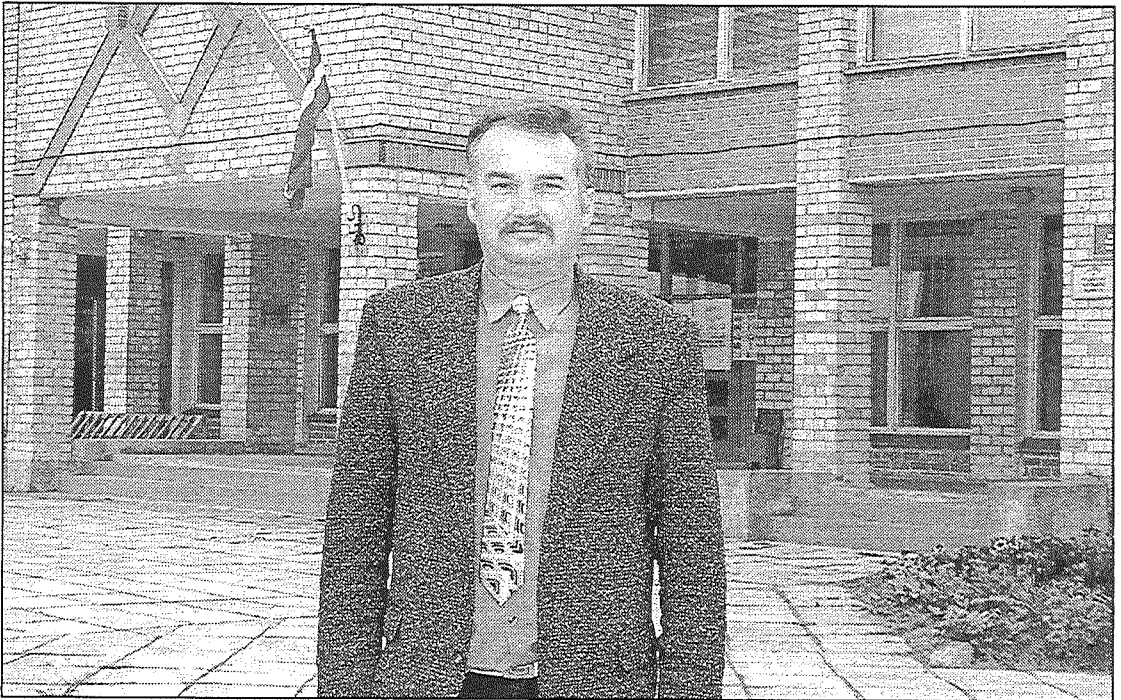
— Jā, protams, jo bija aizsākti daudzi darbi, ieguldīts daudz enerģijas, nervu un laika, un tos gribējās paveikt līdz galam.

— Tagad par galveno pagasta saimnieku esat ievēlēts jau trešo reizi pēc kārtas. Kurš laika posms no šiem gadiem bija vismagākais?

— Varbūt tas neizklausās loģiski, bet vissmagāk ir pašreiz. Pirms astoņiem gadiem risināju lietas, kuru nepieciešamība visiem bija saprotama. Gādāt par kultūras nama jumta remontu, par apkures atjaunošanu, par ūdens piegādes atjaunošanu, par skolas remontu, par sociālo palīdzību, par autobusa iegādi skolēnu pārvadāšanai. Tagad ir jāizlemj pagasta nākotnē daudz svarīgākas lietas, piemēram, apvienoties vai ne ar kādu no jau izveidotajiem un topošajiem blakus novadiem. Vienalga, kāds būs pieņemtais lēmums, kādai iedzīvotāju daļai tas nepatiks.

Izmānījies iedzīvotāju zināšanu līmenis. Tagad viņi ieinteresēti seko likumdošanas procesiem, labi

Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs ANTONS ZNOTIŅŠ par galveno dzīves vērtību uzskata darbu. Viņš jau mazotnē radināts daudz un smagi strādāt. Man nav bezrūpīgu bērniņas atmiņu, viņš saka, jo pēc mācībām skolā ik dienas vajadzēja palīdzēt mātei jaunlopu fermā, bet pēc tam mātai, kura blakus fermā strādāja par slaucēju. Bērniem vasaras pagāja, ravējot pa pushektāram kolhoza cukurbiešu. Rudenī pašiem vien tās bija jānovāc. Izbaudījis, cik smaga ir lielo cilvēku darba nasta nenobriedušiem pusaudzka kauliem, tagad viņš neatbalsta mazu bērnu pārmērīgu nostrādīšanu. Tajā pašā laikā savām trijām atvasītēm — skolās bērniem Laimai un Oskaram, trīsgadīgajai Baibai kā galveno dzīves vērtību vēlas ieaudzināt darba mīlestību. Bērnu darbs pašlaik ir — mācības. Vēl Antons Znotiņš vēlas, lai viņa bērni vienmēr prastu novērtēt otra cilvēka darbu.

● Visam jānotiek dabīgā gaitā, bez uzspiešanas no augšas, uzskata Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš, ja runa nonāk līdz nākotnes prognozēm un par pagastu apvienošanu. Priekšsēdētājs neriskē šajā jautājumā pieņemt krasus lēmumus, bet pamatīga situācijas izpēte sākusies, noslēdzot sadarbības līgumus ar blakus esošajiem novadiem. Foto: M.Rukosujs

pārzina likumus un, lai nu kas, bet pagasta priekšsēdētājs vairs netiek uzskatīts par cilvēku, kurš visu zina vislabāk. Iedzīvotāji kļūvuši arī daudz prasīgāki.

Ari es pa šo laiku esmu papildinājis zināšanas pašvaldību vadītāju kursos, piedalījies semināros.

Pēdējās vēlēšanas bija saspringtas, par tiesībām tikt pie pagasta vadīšanas cīnījās trīs apvienības. Priecājos, ka man ir uzticama komanda, kas iemantojusi pagasta iedzīvotāju cieņu un vēlēšanās iegūst balsu vairākumu. Tie ir Sutru pamatskolas direktors Māris Grigālis, pagasta saimnieciskās dzīves pārzinātājs Staņislavs Korsaks, kas visus gadus ir mans vietnieks.

Pagasta stiprā puse ir uzņēmējdarbība, te nodibinātas vairākas kokzāģētavas, kas dod daudz darba vietu. Tomēr pēdējā laikā vērojama tendence to skaitam samazināties, jo samazinās arī pārstrādājamo mežu apjoms. Uzņēmējdarbības un zemnieku atbalstīšanai vienmēr veltām lielu vērību. Tā ir pauzas tādējādi, ka neliekam šķēršļus dokumentācijas sagādāšanā, pierēģistrēšanā, atļauju izsniegšanā, nesarežģījam situāciju.

Lepojamies ar labu skolu. Esam palīdzējuši Znotiņu draudzei, piešķirot līdzekļus baznīcas uzturēšanai. Naudu atvēlam arī visu piecu kapsētu kopšanai. Bet vislielākais prieks ir par paveikto darbu ceļu uzturēšanā. Tā remonētāšanā ieguldīts daudz līdzekļu. Bez tam uzbūvēts jauns ceļš līdz Šultēm, uz kuriem no centra agrāk nebija iespējams pat nokļūt. Atklājām jaunu autobusa maršrutu, kas savieno vairākas pagasta apdzīvotās vietas ar Priējiem.

Pa šiem gadiem esam apvienojuši divas bibliotēkas, jauno bibliotēku pārvērtot par istu kultūras centru. Turpinās ūdensapgādes sakārtošana.

— Par ko opozīcija jums

pārmet?

— Par to, ka kultūras dzīve varētu būt labāka. Diemžēl tas prasa daudz līdzekļu. Bet iedzīvotāji paši, kas kritizē, ka nenotiek teātru izrādes vai koncerti, ir kļūtri pasākumu apmeklētāji, taču uzaicinātajiem māksliniekiem ir jāmaksā līgumā paredzētā maksa neatkarīgi no tā, vai zāle ir pilna vai pustukša.

— Kāds vadības stils jums ir raksturīgs?

— Demokrātiskais. Sevi neesmu nostādījis tā, ka apmeklētāji baidītos pie manis ienākt. Labprāt visus uzklāsu un aprunājos, cenšos palīdzēt.

— Ko jūs par sevi teiktu pašraksturojumā?

— Pēc dabas esmu laipns un jautrs, patīk kontaktēties ar cilvēkiem. Augstāk vērtēju iespēju kaut ko uzzināt, aizbraukt, apskatīties, nevis iesaistīties konfliktsituācijās, ķīviņos. Izvairos no agresivitātes, no ļaunuma. Mans dzīves moto ir nedarīt pāri cilvēkiem. Esmu taisnīgs, godīgs. Man cilvēki ir pārmetuši, kas tu par pagastveci, ne tev mājas, ne mašīnas. Nu, nav. Bet man ir tīras rokas un tīra sirdsapziņa, jo amata iespējas neesmu izmantojis savā labā.

— Vai joprojām sevi izjūtat arī kā agronomu?

— Man ir 30 hektārus liela saimniecība. Lai cik skumji tas neizklausītos, bet ar pagasta priekšsēdētāja algu es nevaru nodrošināt normālu ģimenes uzturēšanu, ņemot vērā, ka sieva nestrādā algotu darbu, bet audzina bērnu. Vienlaikus es labi varu izprast sava pagasta iedzīvotājus,

● Znotiņu ģimene: tētis Antons, māmiņa Jevģēnija, meita Laima un pastarīte Baiba dēla Oskara pirmās Komūnijas dienā. Foto no Znotiņu ģimenes albuma

kuriem arī ir sava zeme, vajadzības un rūpes.

— Kā vērtējat savu darbu rajona padomē?

— Nepatīkami, ka pašlaik rajona padomes sēdēs pilsētas tiek pretstatītas laukiem, kaut gan visiem būtu jāstrādā vienoti. Bet kopumā ņemot, darbs rajona padomē dod iespēju uzzināt visu jauno, kas attiecas uz rajonu. Strādājot sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejā, esmu iepazinis situāciju skolās, sporta klubā, slimnīcā, pensionātā, speciālajā internātskolā, lauku slimnīcā. Šīs iestādes darbojas visu cilvēku interesēs, un tāpēc es vienmēr aizstāvu viedokli, ka rajona budžeta līdzekļu vairums jāiedala tām iestādēm, kuru pakalpojumus izmanto pēc iespējas lielāks iedzīvotāju skaits.

Galēnu pagastā

■ **VAKANTAS DARBA VIETAS.** Pagasta padomē līdz 8. oktobrim ir izsludināta pretendentu pieteikšanās uz astoņām vakantām zemspiediena apkures katlu operatoru vietām apkures nodrošināšanai Galēnu pamatskolā un kultūras namā.

■ **SNIEDZ SOCIĀLO PALĪDZĪBU.** Deputāti vienojušies par sociālās palīdzības pabalstu piešķiršanu ārstēšanās un apbedīšanas izdevumu segšanai vairākiem pagasta iedzīvotājiem. Kopējā summa – 196,95 latu.

■ **SEDZ KOMUNĀLOS IZDEVUMUS.** Apstiprināts pastāvīgo komiteju apvienotās sēdes lēmums par komunālo izdevumu segšanu četrām ģimenēm trīs mēnešu ilgā laika periodā. Noteiktā palīdzības summa 23,54 latu mēnesī.

■ **ATBALSTA EIROPAS KOPIENAS VIDES PROJEKTU.** Galēnu pašvaldības deputāti vienojušies piedalīties vides sakārtošanai domātajā LIFE projektā, ko piedāvā Eiropas Kopiena. Ar šī projekta palīdzību pagastā varētu sakārtot ūdensapgādes saimniecību, uzstādīt atdzelošanas iekārtas, kā arī pārveidot bioloģiskās attīrīšanas iekārtas par mehāniskajām. Projekts paredz, ka 50% no izdevumiem sedz pašvaldība, bet otra puse ir Eiropas finansējums. Iespējams, ka šo projektu kopā varētu realizēt vairākas Preiļu rajona pašvaldības, pastāstīja pagasta padomes priekšsēdētāja Leonīna Saleniece.

■ **INFORMĒ PAR SOCIĀLĀS MĀJAS PROJEKTA GAITU.** Deputāti tika detalizēti iepazīstināti ar pagasta sociālās mājas projekta gaitu. Sociālajā mājā «Rudenāji», kas paredzēta vecu un vientuļu cilvēku izmitināšanai un dienas aprūpei, ir paredzētas 12 vietas – piecas vīriešiem un septiņas sievietēm. Šobrīd sociālās mājas pakalpojumus izmanto trīs cilvēki, četri ir griezušies pašvaldībā ar iesniegumu par uzņemšanu sociālajā mājā, bet vēl trīs cilvēki ir interesējušies par iespējām te dzīvot. Patlaban «Rudenājos» strādā viens aprūpētājs, kurš gan izkurina dzīvojamo māju, gan gatavo pusdienas, gan mazgā veļu un veic citus nepieciešamos darbus. Lielākās problēmas, kā atzina Galēnu pašvaldības vadītāja Leonīna Saleniece, sagādā iemītnieku veselības stāvoklis. Tā kā sociālā māja nenodrošina iemītniekiem diennakts aprūpi, tad nav iespējams uzņemt tos vecos cilvēkus, kam ir nopietnas problēmas ar veselību un kam nepieciešama pilnīga aprūpe. Diennakts aprūpes nodrošināšana pašvaldības budžetam ir pārāk dārga, atzina priekšsēdētāja. Sadarbība veidojas arī ar citām pašvaldībām, interesi par iespējām izmitināt kādu personu sociālajā mājā izrādījusi Līvānu novada pašvaldība. Maksa par viena cilvēka uzturēšanos «Rudenājos» ir 10 latu mēnesī.

■ **IESNIEGUMI JĀIESNIEDZ LAIKUS.** Pašvaldība izskatījusi 20 iedzīvotāju iesniegumus, starp kuriem bija lūgumi par ārstēšanās izdevumu segšanu, atbrīvošanu no maksas par atkritumu savākšanu, atteikšanās no 19,6 hektāriem mantotās zemes, kā arī lūgums uzņemt pagasta sociālajā mājā. Pašvaldība izskatīja arī trenera Jāzepa Lazdāna iesniegumu par līdzekļu piešķiršanu kāda pagasta pierakstīta jaunieša dalībai Valsts prezidentes balvas izcīņas sacensībās vieglatlētikā, kas notika 5. un 6. jūlijā Valmierā. Šim mērķim pašvaldība piešķīra 15 latu, taču deputāti pauda viedokli, ka gada laikā paredzēto sacensību plāns, kurām būs nepieciešams finansējums no pašvaldības, pagasta padomē ir jāiesniedz līdz 25. janvārim, lai šos izdevumus būtu iespējams iekļaut pašvaldības budžetā. Šobrīd izveidoties situācija, ka neplānotu pasākumu finansēšanai pašvaldībai nākas meklēt līdzekļus citās budžeta sadaļās, atraujot finansējumu citām sfērām.

PAŠVALDĪBĀS

Ne tikai sevi un citus iepriecēt, bet arī derīgu darbu izdarīt

Tā varētu raksturot Rožupes pensionāru apvienības darbību, kas vērstā ne tikai uz saturīgu brīvā laika pavadīšanu, bet arī uz palīdzības sniegšanu līdzilvēkiem, jo tikai vecumā cilvēks pa istam prot novērtēt to, ko nozīmē balstošs plecs un palīdzīga roka.

Sāka pulcināt ap sevi draugus

Par savas apvienības dzimšanas gadu rožupieši uzskata 2000. gada februāri. Apvienības priekšsēdētāja Tekla Skrebele sākusī ap sevi pulcināt draugus un domubiedrus. Iepazinusies ar Līvānu pensionāru apvienības pieredzi un nolēmusi, kāpēc gan arī lauku cilvēki nevarētu tāpat? Sākumā sprieduši, kā pašiem atpūsties un pārējos pagasta pensionārus no mājas rūpēm atpūtināt. Apvienības priekšsēdētāja vietniece Aina Kuršiete stāsta, ka pensionāriem ir maz iespēju piedalīties sabiedriskajās norisēs un satikties ar līdzilvēkiem. Bijuši arī tādi, kas apvienības veidošanas vērtējuši skeptiski.

Pusotra gada laikā izveidojusies pensionāru apvienības kodols – kādi 13 cilvēki, kas vienreiz mēnesī tiek sanāksmēs Rožupē. Jāpiebilst, ka pensionāru apvienība ir brīvprātīga organizācija, mēs neizmantojam pašvaldības līdzekļus, tikai tiekamies parvaldes telpās.

Izstrādā sakaru shēmu

Pensionāriem ir arī sava «lietvedība», par kuru atbildīgā ir apvienības sekretāre Anna Milta. Viņa rāda rūpīgi iesietas mapes ar visu apvienības biedru īsām biogrāfijām, kur katrs par sevi uzrakstījis būtiskākos faktus, pastāstījis par ģimeni, vaļaspriekiem, interesēm.

Citā mapē redzama sakaru shēma ar visu apvienības biedru uzvārdiem un tālruna

numuriem. Ja kas svarīgs jāpaziņo, informācija tiek nodota «pa ķēditi» — viens zvana otram, tas savukārt nākošajam. Sakaru shēma nav radīta tāpat vien, tai ir praktiska nozīme, jo telefona sarunas ir par maksu, tādēļ šie izdevumi brālīgi tiek sadalīti uz visiem.

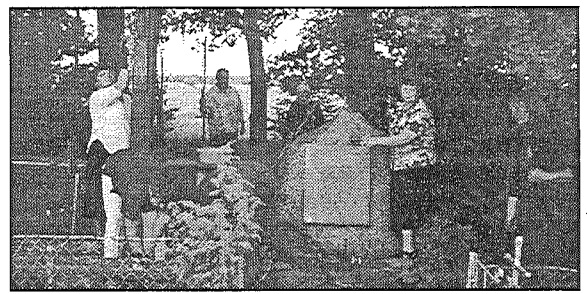
Tikpat noderīgs pielietojums ir arī mikrorajonu shēmai. Katrs apvienības dalībnieks uzņēmis gādību par kādu noteiktu Rožupes pagasta apdzīvotu vietu, kurā apmeklē gulošos un vientuļos pensionārus.

Kad katrs gads ir zelta vērts

Īpašas rūpes rožupiešiem ir par vecāko iedzīvotāju daļu. Ar pagasta pārvaldes atbalstu 10 latu dāvanā saņem katrs, kurš sasniedz 80. un 90. dzimšanas dienu. Savukārt tiem, kas vecāki par 90. gadiem, katrs gads ir zelta vērts. Šos pensionārus apvienības biedri apmeklē katros šūpla svētkos. Kā stāsta Tekla Skrebele, iztiekot bez dārgām dāvanām. Sarunājot transportu, sarūpējot krāšņu puķu pušķi un cienastu, apņemas darbu ar jubilaru, nodziedot kādu sirsnīgu dziesmu, un cilvēks ir laimīgs. Savus sveicējus pat ar aizkustinājuma asarām acis pavado tādēļ vien, kas atcerējušies. Vairākus deviņdesmit gadu sliekšni pārkāpušos plānots apsveikt arī oktobrī.

Svētīgs darbs

Par tādu uzskatāma 1946. gadā nošauto Rožupes un Rudzātu brīvības cīnītāju piemiņai uzstādītās zīmes kopšana Lukstu plāvās. Šajā piemiņas vietā katru vasaru tiek rīkoti atceres pasākumi, tādēļ Rožupes pensionāri nolēmuši uzņemties gādību par vēsturisko zīmi, uz kuras iekalti nošauto partizānu vārdi, un tās apkārtni. Tirījuši kritušās lapas un zarus, stādījuši puķes. Pateicoties Laurentijai

● Rožupes pensionāru apvienības biedri šovasar Lukstu plāvās uzstādītās piemiņas zīmes apkārtnē sakopšanas talkā.

Ancāna iniciatīvai, līdzās piemiņas zīmei ir uzstādīts iesvētīts krucifikss.

Klāj galdus, fotografē, audzē puķes un darina rokdarbus

Lai gan visbiežāk apvienības pensionāri darbus nešķiro, tomēr izveidojies tā, ka vienam labāk padodas runāt, citam galdu klāt, tādēļ esot sadalīti arī pienākumi. Piemēram, pensionāre Zita Zušāne vienmēr zinot istos vārdus, kas pasakāmi skaistākajos kopāsanāšanās brīžos, viņai dārzā ir arī milzīga puķu bagātība, savukārt Annu Lāci un Terēziju Pankovsku jau izsenis pazīst kā kāzu godu saimnieces, tādēļ viņu ziņā bieži vien ir galda klāšana. Terēzija svētku reizēs arī fotografē un iemūžina skaistākos mirkļus bildēs. Pensionāru kolektīvā neiztrūkst arī kungī, piemēram, Jānis Balodis vienmēr ir atsaucīgs šoferis, tāpat kā Jānis Milts. Starp apvienības locekļiem ir daudz rokdarbnieču, un īpaši skaitas cimdu, zeķu, dvieļu un citu rokdarbu kolekcijas ir Elēnai Ancānei. Esot arī pašiem savs ekonomists, Vilhelmīne Vainode, kas vienmēr protot aprēķināt, kur ko lētāk nopirkt, lai neizdotu nevienu lieku santīmu.

Visvairāk gaidīta – pensionāru balle

Pensionāru balle ir gada centrālais pasākums, tāpat kā gada atskaites sapulce. Gada balle būs arī šogad, plānots, ka tā varētu notikt ap Ziemassvētku laiku Rožupes kultūras namā. Taču šis nav vienīgais saviesīgais pasākums. Daudz labu ideju tiek realizēts kopā ar pensionāriem Līvānos. Atsaukušies piedalīties vecmāmiņu konkursā, kurā rožupiete Anna Milta ieguvusi godalgotu vietu. Rožupē rīkojuši salātu pēcpusdienu, kur katrs pensionārs bijis laipni gaidīts ar paša gatavotiem salātiem,

bet, sadarbojoties ar Rožupes sieviešu klubu, noorganizējuši tikšanos ar medikiem – pagasta feldšī Mariju Vaivodi un Līvānu slimnīcas direktori Iraidu Glušņonoku. Mežancānu bibliotēkā bijusi skatāma rokdarbu izstāde «Nāk rudentīnis, būs barga ziema».

Problēmas

Sievas zina teikt, ka nācēju uz apvienības sanāksmēm būtu krietni vairāk, taču daudziem grūtības sagādā pārvietošanās. Autobusi uz attālām pagasta malām kursē reti, un, ja no rīta atbrauc, mājās tiec tikai vakarā. Tādēļ pensionāri nākotnē domā par apdzīvotu vietu svētkiem, lai kaut kas no neikdienišķā nokļūst arī attāļajos ciemos.

Ideju pensionāriem ir gana, tikai bieži nākas atdurties pret naudas trūkumu. Bijusi doma par sveicišu vakaru rīkošanu, taču vajadzīga tehnika, sports, apskalošana. Arī atbalstītājus neesot viegli atrast, jo laukos bagātu uzņēmēju tikpat kā nav. Par atbalstu pērnā gada pensionāru balles rīkošanā rožupieši pateicīgi uzņēmējam Jānim Cīvčam. Arī no pagasta pārvaldes vienmēr izjūti pretimnākošu attieksmi. Tagad esot iecere sieviešu klubīņa telpās pagasta centrā izveidot kādu izstādi. Tā varētu būt hobiju izstāde ar rokdarbiem vai kādām kolekcijām, ko savākuši pensionāri. Rožupiešiem rūp arī jaunās paaudzes audzināšana. Cik daudz no tās realitātes, ko pazinām mēs un kas nāca līdz kolhozu laikiem, zina šodienas skolēni? Starp pensionāriem esot arī tādi, kam mājās sakrāta prāva bibliotēka un laikrakstu izgrizumi par kādreizējo dzīvi kolhozos. Šī jaunākās vēstures daļa ir nedaudz aizmirsta, un tieši pensionāri varētu jaunajiem par to vislabāk pastāstīt.

Galēnos svin Dzejas dienas un avotu svētkus

26. septembrī Galēnu pagastā tika organizēts gadsimkārtējais Dzejas dienu pasākums, par kura norises vietu šogad bija izraudzīti Maltas Trūpi.

Sākotnēji Dzejas dienu pasākums bija iecerēts pie literatūrkritiķa un tulkotāja Ego (īstajā vārdā Staņislavs Zelkovskis) piemiņas akmens Maltas Trūpos, no kurienes pasākuma dalībnieki bija plānojuši doties pie Galēnu pamatskolas skolotājas Gunitas

Strodes un dabas draugu pulciņa dalībnieku atjaunotā un labiekārtotā Sofijas avotiņa, lai atklātu avotu, uzstādot tam līdzās norādes zīmi. Pērnruuden līdzīgi avota atklāšanas svētki notika pie Irbišu avota uz Galēnu un Stabulnieku pagasta robežas. Diemžēl svētku norises vietu nācās mainīt lietus dēļ, un tādēļ Dzejas dienu pasākumi notika Galēnu pagasta kultūras namā.

Kā pastāstīja Galēnu pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja Marta Binduka,

Dzejas dienu ideja šogad tika balstīta uz četrām stihijām – gaisa, ūdens, uguns un zemes. Atbilstoši tai Galēnu pamatskolas skolēni izveidoja četras klašu grupas, lai katra no tām pārstāvētu savu stihiju. Skolēni bija parūpējušies gan par vizuālo noformējumu, gan par atbilstošām dziesmām un dzeju. Savukārt pagasta centra iedzīvotāji varēja vērot svētku dalībnieku gājienu no pamatskolas līdz svētku norises vietai kultūras namā.

Šogad Dzejas dienas kuplīnāja dzejnieki Arnolds Auziņš, Andris Vējāns, Pēteris Jurciņš, kā arī aktrise Velta Vecumniece un Teātra muzeja zinātniskā līdzstrādāniece Margita Mantiņa. Pārmaiņus savus dzejoļus lasīja arī jaunie autori, Galēnu pamatskolas skolēni Lauris Krolis, Kristaps Kupris, Daiga Pudule, Astrīda un Marika Priževaites, Jūlija Bogačova un Gatis Usāns. Savukārt viesi izteica gandarījumu, ka jaunās paaudzes vidū neizdūst interese par garīgām

vērtībām un dzeju. Pēteris Jurciņš Galēnu pamatskolai dāvāja vienu no savām jaunākajām grāmatām, savukārt no galēniešiem Rīgas viesi saņēma Latgales keramiku un cienastā gardu sieru, kuru bija sējušas skolotājas Valentīna Mičule, Rita Upeniece, Daina Mičule, Anna Kupre un skolas tehnikās darbinieces Silvija Gorožniece, Vija Pudule, Vineta Tretjakova, Modrīte Zepa un Valentīna Pudule.

Lappusi sagatavoja G.Kraukle

● POLITISKĀ REKLĀMA

SARAKSTS
Nr. 15

DROŠĪBU, LABKLĀJĪBU, PAŠAPZIŅU

Strādāt godīgi un valstiski ir viens un tas pats. Ta ir mana parļiecība. Tā esmu strādājis līdz šim un tikai tā varu arī turpināt.

Anatolijs Gorbunovs, satiksmes ministrs

IZVĒLIES SAVU CEĻU!

www.ic.lv

LATVIJAS CEĻŠ

Iecirkņi pimsvēlēšanu gatavībā

Jāuzstāda dators, jāaizzīmogo urna

Desmit dienas pirms vēlēšanām, 25. septembrī, sāka darboties vēlēšanu iecirkņi. 8. Saeimas vēlēšanām gandrīz pilnībā sagatavots arī Riebiņu pagasta vēlēšanu iecirknis. Tas ierīkots pagasta padomes zālē. Pagaidām te vēl nav novietots un internetam pieslēgts dators, kā arī nav aizzīmogota urna, kas tiks izdarīts vēlēšanu priekšvakarā. Bet datoru vēlēšanu priekšvakarā, — atzina Elvīra Strautmane, — iecirkni apmeklē daudz cilvēku. Viņi interesējas par deputātu kandidātiem, par partijām un to programmām, par vēlēšanu kārtību. Visplašākā informācija apkopota «Latvijas Vēstneša» speciālizlaidumā. Tajā ir ziņas par visu vēlēšanām pieteikto 20 sarakstu deputātiem, par to, kur viņi strādā, ar ko nodarbojas, publicētas partiju un apvienību programmas. Speciālizlaidumā ir plašas ziņas arī par vēlēšanu komisiju pienākumiem, par balsošanas kārtību, par to,

— Telpas sakārtojām iepriekš, — stāstīja Elvīra Strautmane. — Bet 25. septembra rītā jau pusdeviņos sapulcējās vēlēšanu komisijas locekļi, un notika oficiāla iecirkņa atvēršana. Uzlikām

paziņojumu, ka tas atvērts. Vēlēšanu iecirknis darbojas pēc vēlēšanu komisijas apstiprināta grafika. Darbdienās tas atvērts no pulksten 15.00 līdz 19.00, bet iepriekšējās brīvdienās to varēja apmeklēt no pulksten 9.00 līdz 13.00.

Vēlēšanu komisijā darbojas septiņi cilvēki, to vada Viktors Golubevs. Dežūras vēlēšanu iecirknī veic pa vienam komisijas pārstāvim pēc iepriekš sastādīta grafika.

— Interese par vēlēšanām ir liela, — atzina Elvīra Strautmane, — iecirkni apmeklē daudz cilvēku. Viņi interesējas par deputātu kandidātiem, par partijām un to programmām, par vēlēšanu kārtību. Visplašākā informācija apkopota «Latvijas Vēstneša» speciālizlaidumā. Tajā ir ziņas par visu vēlēšanām pieteikto 20 sarakstu deputātiem, par to, kur viņi strādā, ar ko nodarbojas, publicētas partiju un apvienību programmas. Speciālizlaidumā ir plašas ziņas arī par vēlēšanu komisiju pienākumiem, par balsošanas kārtību, par to,

kās vēlēšanās var piedalīties un kas nevar.

Diemžēl, teica sekretāre, šie speciālizlaidumi apskatāmi tikai uz vietas, tos nevar ņemt līdzi, un apmeklētājiem nereti nav tik daudz laika, lai ar to saturu iepazītos pilnībā.

Vēlēšanu iecirknī ierīkotas trīs kabīnes, kurās vēlētaji vienatnē un netraucēti varēs pieņemt izšķirošo lēmumu, kam atdot savu balsi. Jau pašlaik visa priekšvēlēšanu gaita tiek atspoguļota protokolā. Tas tiks darīts arī 5. oktobrī — balsošanas dienā, kad iecirknis sāks darboties pulksten 8.00 rītā. Vēlēšanās var piedalīties arī novērotāji.

Padomāts par vēlēšanu pārvadāšanu

Riebiņu pagasta teritorija ir plaša, un, piemēram, Pieniņu iedzīvotājiem nokļūšana līdz centram sarežģīta. Tāpēc organizēta vēlēšanu pārvadāšana. Autobuss pa pagasta teritoriju kursēs pēc noteikta grafika. Iedzīvotājus no nomaļākām

vietām uz pagasta centru un atpakaļ nogādās arī pagasta padomes mikroautobuss.

Jaunākajiem un vecākajiem vēlētajiem — pārsteigums

Riebiņu pagastā ir 1248 vēlētaji. 27 no viņiem pie vēlēšanu urnām dosies pirmo reizi. Elvīra Strautmane informēja, ka jaunajiem vēlētajiem gaidāmi nelieli patikami pārsteigumi, par kuriem tomēr tagad vēlas klusēt. Jauniešiem balsošana pirmo reizi ir kā svētki, viņi uz tiem ierodas ar uztraukumu, teica Elvīra Strautmane, kas to novērojusi jau iepriekšējās vēlēšanās. Tāpat bez ievēribas nepalikis arī paši vecākie pagasta vēlētaji.

Kā balsot tiem, kuri veselības stāvokļa dēļ vēlēšanu dienā paši nevar ierasties vēlēšanu iecirknī?

Šādā gadījumā kādam no tuviniekiem vai cilvēkam, kurš aprūpē nespējīgo, ir jāpieteic vēlēšanu komisijas izbraukums uz mājām. Vēlēšanu iecirknī jāsaņem pieteikuma veidlapa, ko aizpilda un paraksta vēlētajš, uzrādot arī savus personas datus. Pieteikt izbraukumu uz vēlētajā dzīvesvietu var jebkurā līdz vēlēšanām atlikušajā dienā. Bet 5. oktobrī — Saeimas vēlēšanu dienā to varēs izdarīt līdz pulksten 12.00. Pēc tam vēlēšanu komisijas locekļi ar aizzīmogotu izbraukuma urnu dosies uz vēlētajā dzīvesvietām.

Kā informēja Elvīra Strautmane, līdz pirmdienas vakaram Riebiņu vēlēšanu iecirknī bija saņemti trīs pieteikumi ar lūgumu vēlēšanu komisijai ierasties vēlētajā dzīvesvietā, kā arī trīs veidlapas paņemtas aizpildīšanai.

L.Rancāne

Centrālās vēlēšanu komisijas padomi vēlētajiem

Vēlēšanas notiek 5. oktobrī no pulksten astoņiem rītā līdz pulksten astoņiem vakarā.

Vēlētajiem jānododas uz tuvāko vēlēšanu iecirkni, ņemot līdzi Latvijas pilsoņa pasi, iepriekš parļiecinoties, vai tai nav beidzies derīguma termiņš. Balsot var jebkurā vēlēšanu iecirknī visā Latvijā.

Cilvēkiem, kuri brilles lieto tikai mājās, ir svarīgi tās paņemt līdzi uz vēlēšanu iecirkni.

Pie ieejas iecirknī ir jāuzrāda pase, lai komisijas pārstāvis parļiecinātos, vai vēlētajš ir pilsonis, vai viņš jau nav nobalsojis un vai pase ir derīga.

Kad balsotājs registrējas, viņa pasē tiek izdarīta atzīme par piedalīšanos vēlēšanās un viņš parakstās vēlēšanu sarakstā, vienlaikus parļiecinoties, vai ir saņēmis visas vēlēšanu zīmes, ko arī apstiprina ar savu parakstu.

Kabīnē vēlētajš izraugās vienu no vēlēšanu zīmēm un par to nobalso, ieliekot zīmi vēlēšanu aploksnē, kas ir jāaizlīmē un pēc tam jāņem aizzīmogotā vēlēšanu kastē.

Vēlēšanu zīmē pretī kandidātu uzvārdiem vēlētajš pēc savas izvēles var izdarīt atzīmi "+", ja atbalsta kandidātu; neizdarīt atzīmi vai svītrot kandidāta vārdu vai uzvārdu, ja viņu neatbalsta. Vēlētajš var ielikt aploksnē arī nemainītu vēlēšanu zīmi.

Ja vēlētajš fizisku trūkumu dēļ pats nespēj balsot vai parakstīties balsotāju sarakstā, vēlētajā klātbūtnē pēc viņa mutvārdu norādījumiem atzīmes vēlēšanu zīmē izdara vai balsotāju sarakstā parakstās vēlētajā ģimenes loceklis vai kāda cita persona, kurai viņš uzticas. Šāda persona nevar būt attiecīgās vēlēšanu komisijas loceklis.

Pārējās zīmes balsotājs var ņemt līdzi vai arī atstāt kartona kastēs, kas būs novietotas pie izejas no iecirkņa. Tur arī būs pieejami brīvie vēlēšanu komplekti, no kuriem varēs paņemt vajadzīgo vēlēšanu zīmi, lai izvairītos no problēmām, kas var rasties, ja, piemēram, darba devējs prasa uzrādīt zīmju komplektu.

Raidis visu diennakti

Sabiedriskās raidorganizācijas — Latvijas Televīzija un Latvijas Radio — Saeimas vēlēšanu norisi atspoguļos gan dienā, gan naktī. Visu 5. oktobra dienu LTV būs papildu ziņu izlaidumi ar nosaukumu «100 krēslī», bet pēc pulksten 21 sāksies vēlēšanu nakts raidījums «No milžu ciņām līdz 100 krēslīem». Savukārt Latvijas radio pirmā programma vēlēšanu rezultātiem sāks sekot uzreiz pēc vēlēšanu iecirkņu slēgšanas — no pulksten 20 un turpinās līdz pulksten 4.

● Riebiņu pagasta vēlēšanu iecirknis ir gatavs 5. oktobrī uzņemt vēlētajus. Pagasta padome parūpējusies, lai zāle jau pašlaik tiktu apkurināta, un balsotājiem nenāksies salstošiem pirkstiem šķirstīt vēlēšanu biļetenus. Vēlēšanu komisija ir uzdevumu augstumos. Komisijas sekretāre Elvīra Strautmane (attēlā) ir parļiecināta, ka viss ritēs labi. Komisijas locekļi vēlēšanu organizēšanai vajadzīgās zināšanas apguvuši semināros, vairākiem no viņiem ir iepriekšējās vēlēšanās gūta pieredze. Foto: M.Rukosujevs

● POLITISKĀ REKLĀMA

Zaļo un Zemnieku savienības līdere Ingrīda Ūdre: "Valstij ir jāpalīdz cilvēkiem"

"Cilvēki pēdējos desmit gadus Latvijā ir atstāti novārtā," sarūgtināta ir Zaļo un Zemnieku savienības priekšsēdētāja Ingrīda Ūdre. Viņa uzsver, ka 8. Saeimai beidzot jāsaņem kalpot Latvijas cilvēkiem, nevis dažādām starptautiskām institūcijām, ekspertiem, komisāriem un dažiem bagātajiem vietējiem darboņiem, kam mūsu valsts iedzīvotāju intereses ir pēdējā vietā, kā tas noticis līdz šim.

– Zaļo un Zemnieku savienība pēc ievēlēšanas 8. Saeimā lielu uzmanību pievērsīs trim svarīgākajām iedzīvotāju problēmām: sociālajai aizsardzībai, veselības aprūpei un izglītībai. Kāpēc, jūsuprāt, valstij joprojām netiek risinātas daudzas sasāpējušas problēmas, kas skar simtiem tūkstošu trūkumā iedzīto cilvēku?

– Visu šo desmit gadu laikā, kopš Latvija ir neatkarīga, nekad galvenā uzmanība nav bijusi pievērsta cilvēkam. Vienmēr ir bijušas kaut kādas valstiskas lietas, kas jādara pirmām kārtām – sarunas par iestāšanos Eiropas Savienībā un NATO, kā arī ar Pasaulē tirdzniecības organizāciju, dažādām finansu institūcijām. Bet pašī cilvēki, kas dzīvo mūsu valstī, visu laiku palikuši novārtā. Tā sakot, pie varas esošie politiski sakārtos dažādus politiski ekonomiskos "laucīņus", bet cilvēki lai paliek aiz durvīm un pagaida, kamēr viss būs kārtībā. Tāpēc šo desmit gadu laikā arvien ir pieaugušas daudzas cilvēkiem sāpīgas problēmas. Tās lielākoties ir problēmas, kas saistītas ar sociālo sfēru, piemēram, pensijas. Neefektīvās reformas daudzus, sevišķi vecos cilvēkus, ir padarījušas par nabagiem. Ja cilvēks ir strādājis 40 gadus un tagad saņem 40 latus, tas ir pazemojoši un nepiedodami. Diemžēl šos jautājumus valdošās partijās risināt negrib. Vēl viena lieta: pirms četriem gadiem pieņemts likums nosaka, ka ir jāpaaugstina bērnu pabalsti. Bet tas nekad nav noticis! Tāpat neviens negrib risināt bezdarba problēmu. Cilvēkiem nav iespēju mācīties, lai pārorientētos uz citu darbu, kaut arī viņi to grib un var. Veselības aizsardzība ir nākamā lielākā problēma. Tā taču ir valsts atbildība: nodrošināt iedzīvotājiem normālu veselības aprūpi, jo iedzīvotāji maksā nodokļus.

– Kas jāmaina izglītības jomā?

– Zaļo un Zemnieku savienība noteikti risinās izglītības problēmas. Vispār nav saprotams, kas tagad notiek skolās, cik daudz dažādu mācību grāmatu izdod, cik dažāda ir apmācības metodika un tas, ko bērniem māca. Kad es mācījos skolā, izglītības un mācību grāmatu ziņā bija kārtība un noteikta sistēma. Vienalga, vai cilvēks mācījās Rīgā vai laukos, pārejot uz citu skolu, viņš varēja turpināt mācības jaunajā skolā ar tām

Zaļo un Zemnieku savienības priekšsēdētāja, 8. Saeimas deputāta amata kandidāte Ingrīda Ūdre ir šokēta par varas partiju nevēriģo attieksmi pret cilvēkiem. "Tāpēc arī pastāv valsts, lai rūpētos par cilvēkiem – gan veciem, gan jauniem, gan tiem, kas nespēj tikt galā ar savām rūpēm," domā Ūdre.

pašām mācību grāmatām. Maniem vecākiem, aizejot uz grāmatnīcu, nevajadzēja domāt kā tagad man: kādas tad mācību grāmatas saviem bērniem pirkt. Ir jārada iespēja maznodrošināto ģimeņu bērniem mācību grāmatas saņemt skolu bibliotēkās. Jāievieš sistēma, kā tas notiek citās civilizētās valstīs, ka pirms katra mācību gada sākuma tiek aprēķināts "grozs", kas nepieciešams, lai bērnu palaistu skolā, un valsts pabalsta veidā to izmaksā ģimenēm. Vēl viena lieta: kā var aplikt mācību literatūru, tāpat arī medikamentus, ar papildu nodokļiem, proti,

pievienotās vērtības nodokli? Tas taču ir absurds, jau tā grāmatas un medikamenti ir dārgi. Cilvēki taču nespēj saviem bērniem nopirkt mācību grāmatas.

Saskaņā ar Zaļo un Zemnieku savienības programmu nav pieļaujama mazo lauku skolu slēgšana. Latvijas pierobežas pagastā man kā mātei bija ļoti sāpīgi no kādas sievietes dzirdēt jautājumu: "Kāpēc valsts man atņem bērnu?" Proti, viņai ir sešus gadus vecs bērns, pagastā skola slēgta, tāpēc mazais dēls jāsūta uz internātu, jo izbraukāt un izvadāt bērnu uz vietējā centra skolu nav iespējams. Tā no normālas ģimenes tiek atrauts mazs bērns. Par izglītību tāpat kā veselības aprūpi un sociālo aizsardzību atbildīga ir valsts. Tāpēc arī pastāv valsts, lai rūpētos par cilvēkiem – gan veciem, gan jauniem, gan tiem, kas nespēj tikt galā ar savām rūpēm.

– Kā palīdzēsiet lauksaimniekiem?

– Joprojām Latvijā pastāv krasa robeža starp dažiem bagātajiem un pārējiem cilvēkiem. Vi-

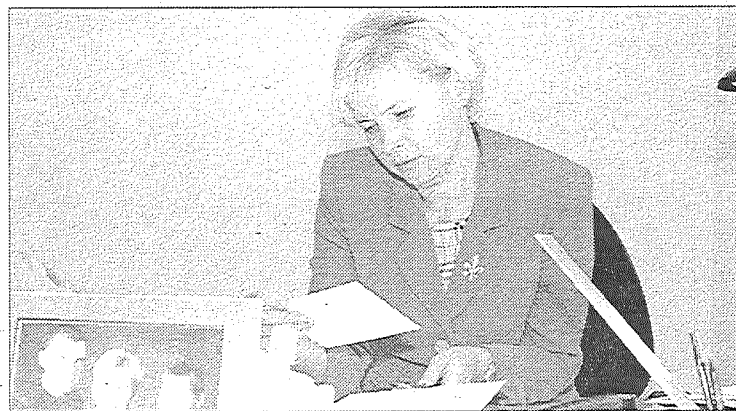
dusslānis mums ir ļoti mazs. Ar katru gadu cilvēkiem kļūst arvien grūtāk un grūtāk. Neatkarības gadu sākumā atvēra robežas, ielāzot lētās, ārvalstīs ražotās preces, kas jau pašā sākumā paputināja Latvijas ražotājus, jo viņiem zuda iespēja konkurēt ar ārvalstu ražotājiem. Privatizācijas procesā izputēja vēl vairāk ražošanas uzņēmumu, savukārt laukos notikusi zemes reforma izputināja lauksaimniekus. Daži izdzīvoja, taču arī viņiem kļājas ļoti grūti. Šādā situācijā valstij ir jādomā par iekšējā tirgus aizsardzību. Jāpārskatā arī kvotas, kas nosaka no ārval-

«Tāpēc arī pastāv valsts, lai rūpētos par cilvēkiem.»

stīm Latvijā ievesto lēto lauksaimniecības preču daudzumu. Latvijā ražotajiem lauksaimniecības produktiem Zaļo un Zemnieku savienība paredz samazināt pievienotās vērtības nodokli, līdz ar to mazināsies mūsu lauksaimnieku saražotās produkcijas cena un tā kļūs konkurētspējīga, salīdzinot ar ievesto produkciju.

– Zaļo un Zemnieku savienība izstrādājusi efektīvu programmu mazo un vidējo uzņēmēju atbalstam. Izskaidrojiet, kāda tā ir.

– Mazos un vidējos uzņēmējus, tostarp amatniekus un arī nelielas zemnieku saimniecības, valsts ir aizmirsusi. Zaļo un Zemnieku savienība 8. Saeimā uzstās, ka mazie un vidējie uzņēmumi nav jāapliet ar uzņēmuma ienākumu nodokli. Summa, ko valsts saņem uzņēmuma ienākumu nodokļa veidā no mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, ir neliela. Savukārt uzņēmējiem šo nodokli nomaksāt ir grūti. Valsts tikai iegūs, ar nodokļu atlaidēm un citiem pasākumiem sekmējot mazo un vidējo uzņēmumu attīstību, jo, tiem attīstoties, ievērojami pieaugs to

maksāto nodokļu apjomu. Tāpēc radīsies papildu budžeta ienākumi, kurus varēs izmantot gan sociālo, gan izglītības problēmu risināšanai un medicīnas finansēšanai.

– Daudzas politiskās partijas noraidoši vērtē iespēju lauksaimniekiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem saņemt valsts garantētus kreditus. Kāda ir Zaļo un Zemnieku savienības attieksme šajā jautājumā?

– Noteikti ir jādod iespēja lauksaimniekiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem saņemt valsts garantētus kreditus ar maziem procentiem, izstrādājot noteiktus kritērijus, kā kreditus iegūt. Nav normāli, ja zemniekam, atdodot kredītu, ir jāatmaksā vēl 14 procenti gadā no kredīta summas! Ja mazais vai vidējais uzņēmējs strādās sekmīgi, apzinīgi maksās nodokļus un radīs arvien jaunas darba vietas, valsts varētu segt gan kredītprocentus, gan dzēst daļu kredīta.

– Kā vēl var palielināt valsts budžeta ienākumus, lai vairāk līdzekļu varētu atvēlēt iedzīvotāju sociālajai aizsardzībai, veselības aprūpei un izglītībai?

– Totāla cīņa ar kontrabandu, kas iet roku rokā ar korupciju. Kāpēc pastāv kontrabanda? Ir izveidojusies vesela sistēma, kas sekmē kontrabandas attīstību. Ja nebūtu atbalsta augstākajos varas ešelonos, kontrabanda nebūtu tādos apjomos kā tagad. Bet tie, kas uzņēmējdarbību veic godīgi un maksā nodokļus, bieži vien ir spiesti izputēt. Lai novērstu kontrabandu un korupciju, kādēļ valsts zaudē milzīgas naudas summas, ir jāveido sistēma, kura apvienotu datu bāzes, kas apkopo, analizē un nodrošina visu Robežsardzes, Valsts ieņēmumu dienesta, muitas informāciju par kravām, kas šķērso Latvijas robežu. Svāriem ir jābūt visos robežpunktos. Savukārt Valsts ieņēmumu dienestam ir vairāk jāveic analītiskais darbs, lai noteiktu un pēc tam pārbaudītu aizdomīgos uzņēmumus, nevis nemiģīgi kontrolētu godīgos uzņēmējus. Ne jau mazie un vidējie uzņēmumi ir tie, kas nemaksā nodokļus un rada lielos "caurumus" valsts budžetā!

– Ko Zaļo un Zemnieku savienība darīs, lai veicinātu lauksaim-

niecības attīstību?

– Ir jāsakārto subsidiju jautājums. Zemnieki joprojām nezina, kādas subsidijas, kādos apjomos un kurām kultūrām valsts izmaksās nākamajā gadā. Kā lai zemnieki rīkojas? Ir jābūt subsidiju programmai vairākiem gadiem, lai ikviens, kas strādā laukos, zina, kā plānot savus izdevumus un ienākumus, lai zina, ko audzēt. Radikālāks veids subsidēšanas mehānismam ir sadalīt zemnieku saimniecības pilnās, kas no lauksaimniecības iegūst 80% ienākumu, daļējās, kas iegūst 50% ienākumu, un palīgsaimniecības, kas no lauksaimnieciskās darbības iegūst 20% ienākumu. Un subsidijas piešķirt pēc hektāru daudzuma, nevis gala produkcijas, protams, ņemot vērā arī reģionālās īpatnības: zemes auglību un attālumu no tirgus. Tas palīdzēs sakārtot statistiku par zemnieku saimniecībām un godīgāk subsidēt zemniekus, kas patiešām darbojas lauksaimniecībā. Tāpat valstij vajadzētu regulēt lauksaimnieciskās produkcijas minimālo iepirkuma cenu un ieviest noteiktu valsts pasūtījumu. Vairbūt tā arī būtu valsts ieviešanas uzņēmējdarbībā, jaču situācija ir tāda, ka valstij beidzot ir jāpalīdz zemniekiem. Lauksaimniekiem tāpat kā mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir jāpiešķir nodokļu atlaides un jādod iespēja saņemt valsts garantētus kreditus ar maziem procentiem. Un atkal – tā visa rezultātā valsts tikai iegūs: būs vairāk darba vietu un vairāk samaksātu nodokļu. Mēsiestāšanos Eiropas Savienībā atbalstīs tikai tad, ja Latvijas zemniekiem būs vienlīdzīgi konkurences apstākļi ar dalībvalstu zemniekiem, proti, ja Latvijas zemnieki saņems Eiropas Savienības subsidijas simt procentu apmērā un Latvijai būs piešķirtas mūsu lauksaimniekiem izdevīgas ražošanas kvotas.

– Kā vērtējat reģionālo reformu?

– Neatbalstām reģionālo reformu, esam pret pašvaldību piespiešanu apvienošanu. Ja kādas pašvaldības grib un redz, ka tā būs izdevīgāk, lai apvienojas brīvprātīgi. Bet ar varu piespiest apvienoties...

KULTŪRAS ZIŅAS

Aicina mācīties tālākizglītības kursus

Valsts Tautas mākslas centrs rīko tālākizglītības kursus koru diriģentiem, kormeistariem, vokālo ansambļu vadītājiem un mūzikas skolotājiem, informē kultūras valsts inspektore Preiļu rajonā Elvira Brovacka. 1. grupas otrās sesijas nodarbības notiks jau 3. un 4. oktobrī, bet 2. grupai nodarbības paredzētas 7. un 8. oktobrī, ir iespējams reģistrēt arī jaunus interesentus. Kursos varēs apgūt lietišķo etiķeti, skatuves kultūru, saskarsmes psiholoģiju, laika menedžmentu, ievadzināšanas improvizācijā.

«Latgales zvaigznīte 2002» gaida jaunus izpildītājus

Daugavpils pilsētas domes kultūras nodaļa šoruden atkal rīko

estrādes dziesmu jauno izpildītāju konkursu «Latgales zvaigznīte 2002». Konkursa mērķis ir atklāt jaunus un talantīgus izpildītājus, popularizēt bērnu un jauniešu estrādes dziesmu labākos paraugus, kā arī šī žanra pamatus un labākās tradīcijas.

Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore E. Brovacka aicina pieteikties solistus vecumā līdz 18 gadiem. Žūrijas komisija atlasīs kārtā, kas 30. oktobrī notiks Daugavpilī bērnu un jauniešu centrā «Jaunība», atsevišķi vērtēs dziedātājus vecumā līdz 9 gadiem, no 10 līdz 14 gadiem un no 15 līdz 18 gadiem. Konkursa fināls ieplānots 30. novembrī Daugavpils valsts teātrī.

Nākamvasar – folkloras festivāls «Baltica 2003»

Saskaņā ar Starptautiskā folkloras festivālu un tradicionālo mākslu organizāciju padomes kalendāru un LR Kultūras ministrijas pasākumu plānu nākamais XVI Starptautiskais folkloras fes-

tivāls «Baltica 2003» notiks Latvijā no 9. līdz 13. jūlijam.

Jau kopš 1987. gada tas ir triju Baltijas valstu kopīgi organizēts festivāls, un Latvija kā UNESCO dalībvalsts ir atbildīga par šo sabiedrībā iecienīto un starptautiski pazīstamo svētku tradīcijas turpināšanu, pastāstīja E. Brovacka. Paredzams, ka festivāls pulcēs kopā ap 2000 dalībnieku no Latvijas un 300 dalībniekus no 15 ārvalstīm. Iepriekšējā festivāla notikumi risinājās Rīgā un Vidzemē, bet nākamgad svētku norises plānotas arī Latgalē. Preiļu rajona padome ir saņēmusi Valsts Tautas mākslas centra vadītāja Jāņa Kurpnieka parakstītu vēstuli, kurā izteikta cerība, ka Preiļu rajona padome ļaus pašvaldībā organizēt «Baltica 2003» sarīkojumu – Novadu dienu – nākamā gada 12. jūlijā. Novadu dienas ietvaros ir paredzēta ārvalstu un Latvijas folkloras kopu uzturēšanās un koncertēšana rajona pagastos. Saskaņā ar festivāla koncepciju Preiļu rajonā svētku laikā viesosies četras ārvalstu (aptuveni 80 dalībnieku) un 12 kopas no Latvijas novadiem (ap 200 dalībnieku). Arī folkloras festivā «Baltica 2003» noslēguma koncerts pa-

redzēts Latgalē – 13. jūlijā svētku dalībniekus uzņems Rēzekne.

Amatierteātri var pretendēt uz Kultūrkapitāla fonda atbalstu

Valsts Tautas mākslas centrs, realizējot Kultūrkapitāla fonda atbalstīto mērķprogrammu «Amatierteātris», izsludinājis konkursu, kurā iesniegt projektus tiek aicināti arī Preiļu rajona pašvaldības darbojošies amatierteātri.

Projektu konkursa kopējais finansējums ir 4173 lati, realizācijas laiks – līdz šī gada 31. decembrim, projektu pieteikumi jāiesniedz jau līdz 16. oktobrim. Amatierteātru nozares padome, kas vērtēs iesniegtos projektu pieteikumus, ņems vērā to atbilstību mērķprogrammas mērķiem un uzdevumiem (prioritāte – jaunu izrāžu iestudējumi), ieceres nozīmību, projekta kvalitāti un līdzfinansējuma iespējas.

L. Kirillova

Preilieši piedalījās Utenas pilsētas svētkos

Atsaucoties draugu un sadarbības partneru aicinājumam, pagājušajā sestdienā uz Lietuvu devās Preiļu rajona padomes delegācija, lai piedalītos Utenas pilsētas svētkos, atzīmējot tās pastāvēšanas 741. gadadienu. Preiļu rajonu svinībās pārstāvēja rajona padomes finansu, ekonomikas un centralizētās grāmatvedības nodaļas vadītāja Bronislava Savicka, galvenā speciāliste Valentīna Limane un attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Pēteris Romanovs.

Kā «Novadniekam» pastāstīja V. Limane, svētku dalībniekus un sadarbības partneru delegācijas Utenā sveica pie kultūras centra paceltie Latvijas, Norvēģijas un Polijas valstu karogi, jo ar šo valstu pašvaldībām Utenai jau ilgu laiku izveidojusies sadarbība kultūras, mākslas, sporta jomā. Pašlaik tiek spriests par to, kā nostiprināt un paplašināt kontaktus uzņēmējdarbībā.

Lietuvieši prot atpūties un svētkus svinēt, viņos ir jūtams tautu vienojošais gars, par Utenā redzēto un dzirdēto teica V. Limane. Pilsētas ielās, likās, izgājuši visi Utenas iedzīvotāji, lai aktīvi piedalītos daudzajos pasākumos, izstādēs, koncertos, gājienos.

L. Kirillova

● POLITISKĀ REKLĀMA

Par "CENTRU" – par lepnu, pārtikušu un drošu Latviju!

Stāvēt uz barikādēm, zinājam –
nekad un neviens mūs neuzveiks!

Diemžēl, nebijām gatavi, ka tie,
kuriem toreiz nešaubīgi uzticējāties,
izrādīsies jūdasi, zagļi un nelieši.

Šodien atkal ir jāceļ barikādes!

Šoreiz sevi! Spēka un ticības barikādes pret
pašmāju kaklakungu nelietību, lišķību un
melību. Es – jūsu bijušais komandieris –
esmu uz šīm barikādēm.

Kur esat jūs?

Odisejs Kostanda

barikāžu laika Vecrīgas aizsardzības operatīvā štāba priekšnieks

CENTRS
POLITISKĀ APVIENĪBA

16.

saraksts

PA "CENTRS" birojs: Mazā Monētu iela 3, Rīga, LV 1050. Tālrunis: 7287739

Mēs visi balsosim par TAUTAS PARTIJU

Jānis LAICĀNS
Balvu pilsētas domes
izpilddirektors

Leontīna BORDĀNE
Kupravas etnogrāfiskā
ansambļa vadītāja

Vitālija LOGINA
Pensionāre

Dzidra PUŠPURE
Zemniece

Dzidra SAVICKA
Pensionāre

Iveta BARINSKA
Balvu bērnudārza
Sienāzītis vadītāja

Maruta CASTROVA
Balvu tālākizglītības
centra vadītāja

Aija DVINSKA
Balvu ģimnāzijas
skolotāja

Agris GRĀMATIŅŠ
Balvu kultūras un
atpūtas centra
direktors

Aloīzs KUDROVS
Pensionārs

Aloīzs JERMĀCĀNS
SIA *Energija* vadītājs

Ēriks KANAVIŅŠ
Balvu Amatniecības
vidusskolas amatu
apmācības meistars

Daila LĀČĪTE
SIA *Energija*
datoroperatore

**Astra LOČMELE -
ABRAMOVA**
Māksliniece

Daina MEDINIECE
Balvu Amatniecības
vidusskolas skolotāja

Aldis PUŠPURS
Susāju pagasta
padomes priekšsēdētājs

Vīta ROMANOVSKA
Balvu teātra aktrise

Anna ŠUMSKA
Pensionāre

Aina AŽGIŅA
Kupravas pamatskolas
direktore vietniece

Viktors ŠLUNCEVS
Balvu ģimnāzijas
direktors

Kristīne SMIRNOVA
SIA *Energija*
datoroperatore

Marta DORTĀNE
Medmāsa

Nora ŠNITKINA
Balvu Amatniecības
vidusskolas skolotāja

Iveta TILTINA
Bērzu pilsētas vidusskolas
direktore

Jānis VANCĀNS
Arsts

Antons PUŽULIS
Žiguru pagasta padomes
deputāts

Normunds DIMITRIJEVS
Tilžas pagasta padomes
deputāts

Antonija JERMĀCĀNE
Vectilžas pamatskolas
direktore

Pēteris SOCKINS
Krišjāņu pamatskolas
direktors

Edvīns ŽOGOTA
Uzņēmējs

Normunds LAPSS
Uzņēmējs

Rudīte LIEPIŅA
Balvu Mākslas vidusskolas
direktore

Jānis GABRĀNS
Balvu Amatniecības vidus-
skolas direktora vietniece

Andris LEONS
Uzņēmējs

Guntis LAICĀNS
Kultūras darbinieks

Valdis ZELTKALNS
VID Vidzemes reģionālās
muitas priekšsēdētājs

Aigars PUŠPURS
VID Vidzemes reģionālās
muitas priekšnieka
vietniece

Anīta PUTNIŅA - PUNCULE
Balvu Mākslas vidusskolas
direktore vietniece

Andris MAGONS
Muitas vecākais uzraugs

Aivars ZĀGERIS
Gulbenes muižas punkta
uzraugs

Guntis LOGINS
VID Vidzemes reģionālās
muitas pārskatītāja daļas
priekšnieks

Veliranda ŠLIVKA
VID Vidzemes reģionālās
iestādes direktore

Pēteris KAĻVA
Rēzeknes augstskolas
students

Inese CIRCENE
Mezvidu pamatskolas
skolotāja

Kārlis BOLDĀNS
Mežsargs

Jurijs POPOVIČENKO
Uzņēmējs

Egils MŪSKARS
Kalniešu pagasta
priekšsēdētājs

Ilgvars UGARS
SIA *Dova* direktors

Valērijs DROZDOVS
SO *Latgales meņu*
saimnieks vadītājs

Olga JOKSTE
Indras pagasta
priekšsēdētāja

Valdis VIĻUMS
Krāslavas rajona
būvvaldes vadītājs

Edgars KOKINS
VID Muižas Krāslavas
rajona nodaļa

Jāzeps ORNICĀNS
Krāslavas rajona padomes
vecākais speciālists

Irēna PIKSE
SIA *Autoserviss A*
grāmatvede

Jāzeps ŠNEPSTS
Preiļu novada domes
priekšsēdētājs

Irēna TIMOŠENKO
Preiļu pensionāru
apvienības valdes
priekšsēdētāja

Valērijs BARONOVS
SIA *Līvānu meliorators*
direktors

Jānis KLAUŽS
Līvānu novada domes
priekšsēdētāja vietniece

Inīta POKŠĀNE
Preiļu 1. pamatskolas
skolotāja

Paulis ONCKULIS
AS *Latgales piens*
valdes priekšsēdētājs

Leonīds JEFREMIENKO
SIA *Livengoft* direktors

Vikentijis PROKOFJEVS
IU *Vikings* īpašnieks

Solvita ZIEMELE
Līvānu novada domes
Sociālo lietu komisijas
darbiniece

Iraida GLUŠNONOKA
Līvānu slimnīcas direktore

Dzintars DAUGULIS
SIA *Daugulis un partneri*
direktors

Venerānda VEIGULE
Pensionāre

Imants BUŠS
SIA *LETTGLAS* tehniskais
direktors

Andris VAIVODS
Līvānu novada domes
priekšsēdētājs

Kaspars RIMICĀNS
SIA *Līvānu autocentrs*
direktors

**Henriks BORK-
RZECICKIS**
SIA *Bork* īpašnieks

Pēteris SONDORS
Pensionārs

Emīlija GLUŽIŅA
AS *Preiļu siers* siera
meistare

Jadvīga VUCĀNE
Pensionāre

Dzintra KACARE
Veterinārārste

Solveiga KONEČŅIJA
VID Latgales
reģionālās iestādes
Preiļu nodaļa

Guntars ZĪMELIS
Dienvidlatgales
reģionālās
lauksaimniecības
pārvaldes padomnieks

Jānis PASTARS
AS Unibanka Preiļu filiāles
pārvaldnieks

Leonīds VALDONIS
Preiļu 1. pamatskolas
skolotājs

Leontīne PODIŅA
Preiļu novada domes
darbiniece

Ilmārs MADELĀNS
Preiļu 1. pamatskolas
skolotājs

Veronika PELŠE
Pensionāre

Juris ERTS
Preiļu Valsts ģimnāzijas
direktora vietniece

Ilmārs CAICIS
AS *Preiļu siers* strādnieks

Janīna EIDUKA
Pensionāre

Alberts EGLĪTIS
Pensionārs

Jānis PETRĀNS
Ģimenes ārsts

Jānis ONDZULIS
Preiļu 1. pamatskolas
skolotājs

Marija MADELĀNE
Pensionāre

Voldemārs SKUTĀNS
Daugavpils Universitātes
katedras dekāns

Aivars BROKS
Daugavpils Mūzikas
koleģiāls direktors

Māris ŠTEKELS
SIA *Status SM* juridiskā
biroja vadītājs

Ivars SOKOLOVSKIS
VID Latgales
reģionālās iestādes
priekšnieks

Jānis KUDIŅŠ
Višķu pagasta padomes
priekšsēdētājs

Imants PABĒRZS
SIA *Vikings*
komercdirektors

Andrejs SAUŠS
Beberenes pagasta
padomes priekšsēdētājs

Jānis SKUTĀNS
AS BTA Latgales reģiona
vadītāja vietniece

Valentīna MALCĀNE
Spēļu kluba *Bumerangs*
administratore

Arnolds VANAGS
SIA *Strēlnieks D* direktors

Valentīna GADZĀNE
Demes pagasta
padomes priekšsēdētāja

Pēteris VOSKĀNS
IU *Vision* īpašnieks

Valentīna LAZOVSKA
Ludzas pilsētas domes
priekšsēdētāja

Andrejs OŠEVEROVS
Zemnieku saimniecības
Boški īpašnieks

Jānis GREIVULS
Nirzas pagasta domes
priekšsēdētājs

Ēriks GUTĀNS
Ludzas Komunālo
uzņēmumu kombināta
direktors

Aija SENKĀNE
Ludzas pilsētas
ģimnāzijas skolotāja

Andris GABRANOVS
Rēzeknes Augstskolas
Ekonomikas fakultātes
students

Aivars MEIKŠĀNS
Istras pagasta padomes
priekšsēdētājs

Jānis SAVICKIS
Jaunaglonas
arodvidusskolas
absolvents

**Sarmīte STAPULE -
ZAGORSKA**
Ludzas pilsētas
ģimnāzijas skolotāja

Ināra MIEZIS
Zemnieku saimniecības
Eglaine īpašniece

Juris KEIŠS
Paju sabiedrības *Blonti*
priekšsēdētājs

Ilmārs ANSPOKS
Ciblas vidusskolas
tehniskais darbinieks

Alvis BUDREVIČS
VZD Latgales reģionālās nodaļas
datortīkla
administrators

Eleonora OBRUMĀNE
Ludzas rajona Bērnu un
jauniešu centra direktore

Jānis MIKAŽĀNS
Ludzas pilsētas
ģimnāzijas direktora
vietniece

Lolita GREITĀNE
Ludzas mūzikas skolas
pedagoģe

Anīta SMIRNOVA
SIA *Raut - V*
komercdirektore

Aivars TRONS
Zemnieku saimniecības
Ezerīči īpašnieks

Vitālijs SKUDRA
Maltas pagasta padomes
priekšsēdētājs

Eva SAUSIŅA
Rēzeknes Augstskolas
studente

Juris LĀČAUNIĒKS
Rēzeknes SES, a/s REBIR
Padomes priekšsēdētājs

Ināra ŪSĪTE
Gaigalavas pamatskolas
direktore

Jānis PURIŅŠ
Adamovas sanatorijas -
internātskolas direktors

Jānis TROŠKA
Ozolmuižas pagasta
padomes priekšsēdētājs

Lidija PIVORE
Augstskolas *Attīstība*
Rēzeknes filiāles studente

Anželika SPRUKTE
Ģimenes atbalsta centra
psihoterapeite

Kristīne ZILICKA
Vijolniece

Sadzīves atkritumu šķirošana skolās

Trijās Preiļu novada skolās: Preiļu Valsts ģimnāzijā, 2. vidusskolā un 1. pamatskolā turpinās projekta «Skolas ir tās, kuras uzsāk sadzīves atkritumu šķirošanu Preiļu novadā» īstenošana. Projektu sagatavojusi rajona padome, to atbalstījis Vides aizsardzības fonds, piešķirot 2500 latus, un Preiļu novada dome ar līdzfinansējumu 750 latu apmērā.

Kā informēja rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas galvenais speciālists, projekta koordinators Aivars Pizelis, darbs turpināsies līdz 31. de-

cembrim. Projekta īstenošana sāka ar lekcijām, izskaidrojot skolēniem jautājumus, kas saistīti ar vides piesārņošanu. Lekcijas divu dienu laikā visās skolās nolasīja Latvijas Atkritumu apsaimniekošanas asociācijas valdes priekšsēdētāja Ruta Bendere. Projekta tālākā gaitā skolās un to apkārtnē tiks novietoti atsevišķi konteineri triju veidu atkritumiem – papīram, plastmasas izstrādājumiem un pārējiem atkritumiem. Skolēni saņems informāciju, kā sadzīves atkritumi pirms to izmešanas ir jāsašķiro un tiem jāizvēlas pareizā tvertne. Konteinerus ar sašķirotajiem atkritumiem izvedīs SIA «Preiļu saimnieks», un pa-

gaidām tie glabāsies uzņēmuma teritorijā, kamēr tiks izlemts par to tālāko pārstrādi.

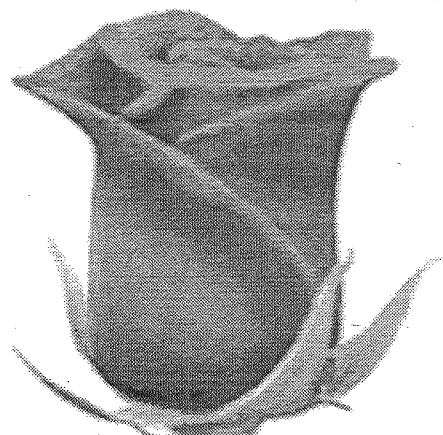
Kad būs izvērtēti pirmā projekta plusi un mīnusi, teica Aivars Pizelis, ir iecere sagatavot otru šādu projektu, kas aptvertu visas rajona skolas. Šis process būtu saistīts ar rajona iesaistīšanos kopīgajā Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projektā.

Atkritumu šķirošanas projekta devīze ir «Viss sākas ar mums», un ir lietderīgi jau skolas vecuma bērniem iemācīt pareizu attieksmi pret nepiesārņotas vides saglabāšanu, uzsvēra Aivars Pizelis.

L.Rancāne

● POLITISKĀ REKLĀMA

Kopā mums izdosies

5.
saraksts

LSU SP

PAŠVALDĪBĀS

Vārkavas pagastā

■ PAŠVALDĪBAS IESTĀDĒS JAU SILTI. Vārkavas pagasta padomē pieņemts lēmums uzsākt apkures sezonu. Pirmdien tika iedarbināts jaunais apkures katls Vārkavas pamatskolā. Kā «Novadnieku» informēja pašvaldībā, tas šovasar tika iegādāts un uzstādīts pašu spēkiem, piepalīdzot pagaidu sabiedrisko darbu veicējiem. Tiek apkurināts arī tautas nams, pagasta padomes ēka un citas iestādes.

■ IZMAINĪTS PAŠVALDĪBAS AUTOBUSA GRAFIKS. Sakarā ar to, ka no 1. septembra nodarības skolā apmeklē arī pusotra desmita pagasta piecgadīgie un sešgadīgie bērni, kuri dzīvo dažādās pašvaldības vietās, padome izmainījusi pagasta autobusa maršrutu un kustības grafiku. Tagad visi bērni laikā tiek uz skolu, bet pēcpusdienā autobuss viņus nogādā mājās.

■ IEDALA BUDŽETA LĪDZEKĻUS. Septembra beigās notikušajā pagasta padomes sēdē deputāti pieņēmuši vairākus lēmumus, kas saistīti ar pašvaldības budžeta līdzekļu izlietošanu. Tā tradicionālā sveču vakara organizēšanai tika piešķirti 80 lati. Tos tērēs pasākuma apskāpošanai, transporta izdevumu segšanai visos četros pašvaldības teritorijā esošajos kapos.

Piecus latus nelielu piemiņas balviņu iegādei deputāti atvēlējuši oktobra nogalē paredzētajai policijas dienai Vārkavas pamatskolā. Šo pasākumu skola rīkos sadarbībā ar bērnu un jauniešu centru, «Novadnieku» informēja pagasta padomē.

Pieciem mazturīgiem pašvaldības iedzīvotājiem pagasta padome piešķirusi vienreizējos pabalstus. Vārkavieši naudu bija lūguši medicīnisko pakalpojumu daļējai segšanai, kā arī dažādu nepieciešamu mantu piršanai bērniem.

■ ATVĒL NAUDU SKOLOTĀJIEM. 10 latus pašvaldība piešķirusi, lai Vārkavas pamatskolas skolotāji savu amata svētku priekšvakarā, 4. oktobrī, ar autobusu varētu aizbraukt uz Āglonu, kur iecerēts bazilikas apmeklējums un atpūta.

■ SOLA PALĪDZĒT KAPSĒTAS SAKOPŠANĀ. Pagasta padome saņēmusi to pašvaldības iedzīvotāju parakstītu lūgumu, kuru tuvinieki apbedīti Stabulnieku kapsētā. Viņi vēlējušies saņemt pagasta padomes palīdzību nopietnāku remontdarbu veikšanai kapu labiekārtošanā. Šāds atbalsts viņiem netiks liegts. Ar ikdienišķiem sakopšanas darbiem iedzīvotāji solās tikt galā paši.

■ DAUDZ KĀRŌTĀJU UZ ZEMI ŪDENU TUVUMĀ. Pēdējā laikā saņemti vairāku iedzīvotāju iesniegumi ar lūgumiem piešķirt zemi Beļetnieku un Klaparu ezera krastos. Pieteikušies gandrīz visi, kas var pretendēt uz pozitīvu pašvaldības lēmumu. Tajā pat laikā pagastā ir zemes gabali, no kuriem to līdzšinējie saimnieki atsakās.

■ UZŅEM RINDĀ. Pagasta padomes deputāti izskatījuši divus iesniegumus, kuru rakstītāji lūguši viņus uzņemt pagaidu algoto sabiedrisko darbu veicēju rindā. Viņu lūgumi apmierināti, šie iedzīvotāji tiks uzaicināti uz darbu, kad ienāks viņu kārta. Pašlaik ik mēnesi algotajos pagaidu sabiedriskajos strādā trīs cilvēki.

Līvānu novadā

■ PENSIONĀRIEM GADA ATSKAITES SAPULCE UN ATPŪTAS BRAUCIENS. Līvānu pensionāru apvienība aicina novada pensionārus, kā arī citus interesentus 15. oktobrī doties ekskursijā uz Rundāles un Mežotnes pili. Pieteikties var Līvānu fondā «Baltā māja», informēja pensionāru apvienības līdere Veneranda Caune. Viņa arī pastāstīja, ka pašlaik pensionāru apvienība gatavojas gada atskaites sapulcei, kas notiks Līvānu kultūras centra lielajā zālē 30. oktobrī pulksten 13.00.

■ EKSPERIMENTĒS AR ATKRITUMU ŠĶIROŠANU. Līvānu novada dome saņēmusi SIA «Jēkabpils pakalpojumi» piedāvājumu bez maksas uzstādīt slēgta tipa konteinerus cieto sadzīves atkritumu savākšanai un veikt šo atkritumu šķirošanu. Līvānu pašvaldība šo piedāvājumu atbalstījusi un, saskaņojot ar komunālo dienestu un domes arhitekti, atsevišķās sabiedriskās vietās pilsētā (pie skolām, pašvaldības iestādēm) tiks izvietoti cieto atkritumu savākšanas konteineri. SIA «Jēkabpils pakalpojumi» apņemas uzturēt kārtībā konteineriem līdzās esošās teritorijas, nodrošinot sanitāri higiēnisko normu ievērošanu. Tas būs eksperiments, kurš parādīs, vai sabiedrība ir gatava pieņemt šķirotu atkritumu sistēmas ideju. Domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko gan pauda bažas, vai eksperimenta rezultātā neradīsies situācija, kad līdzās konteineriem, kuros drīkst mest vienīgi cietos atkritumus – stikla taru, plastmasas pudeles un tam līdzīgi, neparādīsies arī maisiņi ar citiem sadzīves atkritumiem.

Jautājums. Nesen gadījumā braukt satiksmes autobusā. Ar izbrīnu konstatēju, ka par biļeti jāmaksā vairāk nekā iepriekš. Pa kuru laiku un kāpēc tika paaugstinātas biļešu cenas?

Atbild Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis.

— Šī gada 24. aprīlī ar Preiļu rajona padomes lēmumu tika izdarītas braukšanas tarifu izmaiņas Preiļu rajona autobusu maršrutos. Iepriekšējie tarifi bija spēkā un netika mainīti piecus gadus. Izskatot Jēkabpils rajona pašvaldības uzņēmuma «Jēkabpils autobusu parks» vadības vēstuli par braukšanas tarifu izmaiņas nepieciešamību sakarā ar inflāciju, degvielas cenu nestabilitāti, kā arī dotāciju samazināšanos pasažieru pārvadājumiem, dotāciju sadales un licencēšanas komisija ieteica Preiļu rajona padomei nedaudz paaugstināt biļešu cenu braukšanai rajona autobusu maršrutos.

Tika noteikts, ka no šī gada 1. jūlija tarifs par vienu nobraukto kilometru ir 1,9 santīmi (iepriekš bija 1,7 santīmi). Izņēmums ir Preiļu pilsētas un Līvānu pilsētas autobusu maršruti, kur par vienu braucieni noteiktā maksa ir 12 santīmi.

Šāds lēmums tika pieņemts saskaņā ar LR satiksmes ministra A.Gorbunova pagājušā gada 22. jūnijā izdoto rīkojumu par maksimālo robežlīmeni braukšanas maksai (tarifiem) pasažieru regulārajiem pārvadājumiem, kas tiek dotēti no valsts budžeta vai valsts speciālā budžeta, maksimālais tarifs tālsatiksmes maršrutos var būt 2,2 santīmi par kilometru, bet rajona maršrutos — 3 santīmi par kilometru. Tātad Preiļu rajonā noteiktie tarifi vēl ne tuvu nesasniedz maksimālo līmeni un ir praktiski zemākie valstī.

Sagatavoja L.Kirillova

Lauku darbu kalendārs

2.-3. oktobris. Novāc kāpostus un skābē, jo vecā mēnesī skābēti kāposti vārās mīksti. Ievāc ābolus, bumbierus.

4. oktobris. Novāc sakņaugus: burkānus, puravus, galda bietes, selerijas.

5. oktobris. Nelabvēlīga diena, bet var strādāt zemes darbus un sakopt dārzus.

7. oktobris. Stāda kastēs uzziedināšanai paredzētās sīpolpuķes.

8., 9. oktobris. Mēness redzamības laiks tikai 6-7 stundas. Var ievākt lapu dārzeņus un augus tējai, bet tie būs zemas kvalitātes. Vēdiniet dārzenus glabātavas. Sakopiet dārzus.

16. oktobris. Stāda un apsedz tulpes. Izrok un saliek kastītēs uzziedināšanai paredzētās kreimes un citas puķes.

17. oktobris. Nogrābj nobirušās lapas. Var stādīt sīpolus un ķiplokus loku ieguvei pavasarī.

19.-21. oktobris. Augļu kociem un ogulājiem dod mēslojumu. Sāk apsiet jauno kociņu stumbrus, vēl stāda augļu kokus un ogulājus. Vinogām apgriez jaunus dzinumus, kaļķo, salaista, saknēm uzber kūdru un piesedz.

INFORMĀCIJA

Izglītības aktualitāte — kvalitāte

Latvijas izglītības vadītāju asociācijas (LIVA) konferencē, kura notika Rīgā pagājušajā nedēļā, ar referātu uzstājās Preiļu Valsts ģimnāzijas direktors, LIVA prezidents Jānis Eglītis. Pēc atgriešanās viņš «Novadniekam» pastāstīja:

— Šajā konferencē piedalījās apmēram 200 direktoru no visu Latvijas novadu skolām un tās tēma bija «Kvalitāte izglītībā». Pēdējā laikā par šo tēmu notiek dažādas diskusijas, parādās skolu reitingi, apsvērumi. Mēs vēlējāmies vēlreiz detalizēti izrunāt šo jautājumu par to, kas ir laba skola un pēc kādiem kritērijiem to novērtēt.

Konferencē piedalījās izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Greiškālns, kā arī citi ministrijas atbildīgie darbinieki un Pasaules bankas (PB) projekta pārstāve, kura stāstīja par PB iecerēm, realizējot izglītības kvalitātes pārzināšanas projektus.

Runājot par savu referātu, ar kuru Jānis Eglītis uzstājās konferencē, viņš teica, ka tas ir bijis saistīts ar vienu no viņa topošās disertācijas daļām.

Izglītības kvalitāte ir ļoti daudzveidīga, un tās definēšanai nevar izmantot vienu vai divus rādītājus, — «Novadniekam» stāstīja direktors. — Pašreizējā prakse citās valstīs ir tāda, ka skolas novērtēšanā aizvien vairāk iesaistās sabiedrība, un skolotāji vairs nav vienīgie vērtētāji. Agrāk bija tā, ka skolotājs pieņēma eksāmenu, ielika atzīmi, un līdz ar to bija viss. Tagad notiek skolas

un izglītības ārējā vērtēšana gan centralizēto eksāmenu, gan arī akreditācijas veidā. Taču tik un tā vajadzīgi daži elementi, ar kuru palīdzību apkopot skolas darba rezultātus un kas dotu iespēju salīdzināt to ar citām skolām. Pirmām kārtām tas būtu vajadzīgs katrai konkrētajai skolai, lai tai būtu kāds atskaites punkts. Tāpēc es piedāvāju, ka Latvijā esošie izglītības kvalitātes novērtēšanas elementi varētu tikt papildināti. Piemēram, ar datu bāzi par to, kā skolas absolventi uzsāk tālākizglītības gaitas. Pašlaik skola šo informāciju iegūst no absolventiem, no viņu vecākiem, bet es nevaru ar savu parakstu apliecināt, ka šī informācija ir precīza. Bez tam skolai pēc četriem vai pieciem gadiem būtu jāsaņem informācija, vai šie jaunieši ir pabeiguši augstskolu, vai arī ne. Tas būtu ļoti svarīgs rādītājs skolu kvalitātes salīdzināšanā tieši no tālākizglītības viedokļa. Mēs savā skolā sekojam līdz absolventu gaitām ne tikai pirmajā gadā pēc skolas beigšanas, bet arī ilgākā laika posmā. Manā rīcībā esošie dati liecina, ka augstskolās studējošo mūsu absolventu skaits pat nedaudz pieaug, jo studijas uzsāk tie, kas pirmajā gadā to nebija darījuši. Šajā ziņā par savu skolu man nav pamata uztraukumam, taču šo ziņu iegūšana nenotiek pēc valsts veidotas sistēmas. Valstī ir 385 vidusskolas. Ja katrs direktors sāktu zvanīt uz augstskolu un prasīt informāciju, tas nebūtu efektīvi. Tāpēc izglītības kvalitātes rezultātu salīdzināšanai jābūt valstī

izstrādātai sistēmai.

Ir skolas, kurās ir ļoti augsta uzņemšanas prasība, teiksim, atestētā vērtējumam jābūt ne mazākam par septiņām ballēm, tiek rīkoti iestājpārbaudījumi. Protams, līdz ar to centralizētajos gala eksāmenos šīm skolām rezultāti ir augstāki. Taču citās skolās uzņem skolēnus ar atzīmēm «četri» un «pieci», un, ja viņš vidusskolu beidz ar vērtējumu «septiņi» un «astoņi», skolēna izaugsme ir bijusi daudz lielāka. Lai skolas darbu varētu izvērtēt daudzpusīgāk un pilnīgāk, būtu nepieciešami arī šādi kvalitātes rādītāji, kas valsts mērogā tiktu apkopoti.

Konferencē saruna notika arī par to, ka jāveido jauna arodkonsultāciju sistēma. Ir valstīs, kurās arodorientācijas virzienā ar skolēniem strādā jau no pirmās klases. Arodorientācijas sistēma mūsu valstī praktiski nepastāv.

Referātā nedaudz aplūkoju arī cilvēkresursu kvalitātes jautājumus. Interesanti salīdzināt gan Eiropas Savienības valstīs, gan Latvijā pa reģioniem, kā sadalās iekšzemes kopprodukts attiecībā pret iedzīvotāju izglītību un attiecībā pret valsts investīcijām. Latgales iedzīvotāju izglītības līmenis nemaz nav sliktāks kā citos reģionos, savukārt iekšzemes kopprodukts šeit ir mazāks, bet, ja blakus noliek skaitļus par valsts investīcijām kaut vai pēdējos 5 — 10 — 20 gados, tad Latgalē, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, investīciju vienmēr saņemts mazāk. Uzskatu, ka pašreizējā ekonomiskā situācija un bezdarbs arī ir tieši šādas politikas sekas.

Tajās jomās, kurās valsts investē vienādi, piemēram, medicīna, policija, izglītība, mēs nemaz neesam sliktāki, ar vidējiem rādītājiem izglītībā pat esam apsteiguši citus reģionus.

Kas ir laba skola? Jānis Eglītis uzskata, ka tā, pirmkārt, ir demokrātiska un pieejama, kurā nav mācību maksas vai kādu citu šķēršļu, lai nedotu kādam iespējas tajā iestāties. Otrkārt, skola rosina un iedvesmo skolēnu pacelties virs tā līmeņa, kurā viņš sevi iedomājas, uzskatot, ka viņam nav attiecīgu spēju. Treškārt, skola dod izaugsmes iespējas. Ceturtkārt, skolas absolventi spēj sekmīgi uzsākt un pabeigt mācības nākamajā izglītības pakāpē. Labas skolas rādītājs ir arī cena par izglītību, tas ir, vai tā spēj iztikt no valsts un pašvaldības līdzekļiem, vai arī pieprasa mācību maksu.

Pagājušās nedēļas nogali Jānis Eglītis savukārt pavadīja Tallinā, kur notika Eiropas valstu izglītības vadītāju asociācijas konference. Tā tiek rīkota reizi divos gados. Latvijā ir šīs asociācijas dalībvalsts. Kā informēja Jānis Eglītis, šī gada konferences tēma bija par saīsu stiprināšanu starp Eiropas valstu skolām. Tika prezentēts skolas vadītāja virtuālais centrs internetā, aplūkotās tēmas saistībā ar izglītības kvalitāti un elektronisko saziņas līdzekļu izmantošana direktoru darbā. Jānis Eglītis konferencē ieguvis arī materiālus, kas saistīti ar šī gada galveno virzienu ģimnāzijā — darbs ar talantīgiem bērniem.

L.Rancāne

Līdz 15. novembrim lauksaimnieki var iesniegt deklarācijas par sausuma radītajiem zaudējumiem

Aizvadītajā nedēļā Ministru kabinetā tika akceptēts Zemkopības ministrijas sagatavotais rīkojuma projekts «Par agroklīmatisko apstākļu — sausuma — izraisītās lauksaimniecības krīzes situācijas stabilizāciju», piešķirot saimniekiem 5,92 miljonus latu.

Tas nozīmē, ka par katru mājdzīvnieku reģistrā esošu govī īpašniekam izmaksās 23 latus, bet par katru kazu un aitu, kuras vecākas par 12 mēnešiem, — 3,45 latus. Palīdzību saņems ne tikai lielo ganāmpulku, bet arī vienas, divu vai piecu govju īpašnieki, taču tā nav paredzēta bulļiem, bet gan tikai Valsts Ciltsdarba infor-

mācijas datu apstrādes centrā (SIA «VCIDAC») reģistrētām kazām, aītām, slaucamajām un zīdītājgovīm. Kā «Novadnieks» noskaidroja Preiļu rajona SIA «VCIDAC» nodaļā, mūsu rajonā ir reģistrētas 13 052 slaucamas govīs, īpašnieki deklarējuši 28 zīdītājgovis, 692 aitas un 46 kazas.

Pēc Zemkopības ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļas «Novadniekam» sniegtās informācijas, uz kompensāciju var pretendēt gan juridiskas, gan fiziskas personas, tātad — arī piemājas saimniecības. Tikai jārēķinās, ka zaudējumu atlīdzība nenotiks skaidrā naudā, — jābūt atvērta norēķinu kontam bankā.

Tā kā papildus dotāciju piešķiršana ir laika un darbietilpīgs pro-

cess, Zemkopības ministrija aicina zemniekus nezaudēt laiku. 27. septembrī zemkopības ministrs ir parakstījis rīkojumu «Par agroklīmatisko apstākļu radīto zaudējumu deklarēšanu», tādēļ no 1. oktobra līdz 15. novembrim uz kompensāciju pretendējošiem lopu turētājiem Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē jāiesniedz deklarācija par sausuma radītajiem zaudējumiem. Veidlap saimniekam ir jāuzrāda personas dati, banka, tās kods un konts, ganāmpulka reģistrācijas numurs un lopu skaits. Kopā ar deklarāciju jāiesniedz arī dzīvnieku saraksts, kurā norādīti dzīvnieku reģistrācijas numuri.

Ja iesniegtā informācija neatbilst SIA «VCIDAC» datiem, ga-

nāmpulka īpašniekam to nāksies precizēt, apmeklējot vai sazinoties ar SIA «VCIDAC» reģionālajiem darbiniekiem (*Ārija Broka, Preiļi, Daugavpils iela 59, tālr. 22808*). Tāpēc pieteikšanos un deklarēšanu nevajadzētu atlikt uz pēdējām dienām.

Zaudējumus lopkopībā veido gan pavasarī sēto ilggadīgo zālāju ierīkošanas izmaksas, jo sausuma dēļ zālāji ir pilnīgi iznīkuši, gan no iznīkušajiem zālājiem neiegūtā zāle, gan priekšlaikus uzsāktā ziemas barības krājumu izēdināšana.

Datus par sausuma radītajiem zaudējumiem apkopojā arī rajonu lauksaimniecības konsultāciju biroji (LKB), un, kā informēja Preiļu LKB, zaudējumus šogad cietušas 572 zemnieku saimniecī-

bas. Saskaņā ar saimnieku sniegto informāciju sausuma ietekmē pilnīgā gājuši bojā 2400 hektāri 2002. gadā ierīkoto zālāju un vairāk nekā 5000 hektāru divgadīgo zālāju. Kā atzina LKB speciālisti, zemniekiem nāksies izvērtēt esošo lopu skaitu un iespējas tos uzturēt, taču par masveida ganāmpulku samazināšanas gadījumiem pagaidām ziņu neesot. Kompensāciju katrs zemnieks varēs izmantot pēc saviem ieskatiem, taču paredzams, ka nauda lielākoties tiks ieguldīta ziemas barības krājumu — sienu un spēkbarības — papildināšanai. Daļēji par šo naudu zemniekiem būs jāsedz arī ar barības sagādi saistītie transporta izdevumi.

G.Kraukle

Visdārgākās eiro monētas ir ar pāvesta attēlu

Vatikāns jau otrreiz izdevis eiro monētu komplektu – visu astoņu monētu (1, 2, 5, 10, 20 un 50 centu un 1 un 2 eiro) nominālus, jo pirmo ātri izpirka tā izlaišanas mēnesī martā. Komplekts, kura nominālā vērtība ir 3,88 eiro, tad maksāja 12 eiro, bet vēlāk kolekcionāru aprindās tā cena pieauga līdz pat 1000 eiro. To BBC pavēstīja Filipo Bolafi, viens no Itālijas lielākajiem marku un monētu dileriem. Kaut arī bija ierobežojums vienam pārdot ne vairāk par diviem komplektiem, 69 tūkstoši tādu tika izpārdoti.

Visas monētas ir ar Romas pāvesta Jāņa Pāvila II attēlu, kuru atveidojis itāļu skulptors Gvido Veroli. Papildus tiksot iespiesti un pārdoti desmit tūkstoši piecu eiro monētas, kas domātas kolekcionāriem, jo vispārējā naudas apritē, kā zināms, tādās nav. Decembrī Vatikāns plāno izkalt vēl dažus citus nominālus.

Ir paradokssāli, ka pundurvalstis – Vatikāns, Sanmarīno un Monako, kuras nav ES dalībvalstis, kaļ eiro. Tomēr tas ir likumīgi, jo ES atļāvis tām izkalt un izplatīt sešus miljonus monētu (no 51 miljarda, kas atrodas apgrozībā).

EIROZIŅAS

DISKUSIJA

Eiropas Savienība četrās līdzībās

Uzsākot rudens sezonu, Eiropas Komisijas delegācijas ES informācijas centrs (ESIC) organizējis jaunu sarunu ciklu «Par un pret», kurā par Eiropas Savienību diskutē sabiedrībā pazīstamas personas ar pretējiem viedokļiem. Pirmajā diskusijā 4.septembrī par tematu «Neatkarība, suverenitāte, identitāte» piedalījās «Kluba 415» valdes priekšsēdētājs Jānis Sils un Saeimas Juridiskā biroja vadītājs Gunārs Kusiņš.

● Gunārs Kusiņš. A.F.I. foto

● Jānis Sils. Foto: I.Bušmanis

Līdzība nr 1: cietums

Jānis Sils: «Suverenitāti saprotu kā austāko varas stāvokli. Suverenitātes trīs galvenās pazīmes ir: iespēja pārvaldīt teritoriju un iedzīvotājus, līdztiesība ar citām valstīm un spēja brīvi izvēlēties savas valsts politiskās pārvaldes un saimniecisko iekārtu.

Suverenitātes jēdzienu bieži staipa mūsu ārlietu ministrs, kurš apgalvo, ka pēc iestāšanās ES tā palielināšoties. Pēc būtības tā ir šā jēdziena kropļošana, jo to nevar staipīt, palielināt, samazināt vai sadalīt pa daļām. Pavisam vienkārši: vai nu pieder gala vārds mums vai kādam citam. Ja no šāda viedokļa raugās uz Eiropas Savienību – kopīga drošības politika, ārpolitika, finansu politika, lauksaimniecības politika... Visās šajās jomās mums nepieder vai tiek ierobežotas galavārda tiesības.

Tāpēc nevaram runāt par to, ka Latvijas valsts saglabā savu suverenitāti. Latvija nesaglabāsies kā suverēna valsts, jo tā var būt tikai tad, ja būs pašu vēlētas institūcijas – Saeima. Ir tāds teiciens, patiesa demokrātija ir tikai tur, kur

attālums starp vēlētājiem un ievēlētājiem nesniedzas pāri vienas valsts robežām.»

Gunārs Kusiņš: «Lai ilustrētu situāciju, cietumu izvēlos kā netaisni piemēru.

Pieņemsim, Jūs aizejat uz cietumu ekskursijā, Jūs ielaiž kamerā, Jūs apsēžaties uz cietuma nāras un sargs aizver durvis (bet tā nevajadzētu ļaut darīt, jo tā ir slikta zīme), taču Jums tur nepatīk – interjers neēdīgs, smarža nav tā patīkamākā, tādēļ Jūs pieceļaties, piekļauvējat un izejiet ārā.

Savukārt, ja Jūs esat cietumnieks, Jūs klauvējat pie durvīm, bet, saprotams, Jūs ārā neviens nelaidīs. Šeit es redzu starpību starp suverēnu, brīvu cilvēku un nesuverēnu, nebrīvu cilvēku.

Tāpat ir ar valstīm un savienībām. Piemēram, paraudzīsimies uz ASV. Vai tā ir suverēna valsts vai nav? ASV ir dalībvalsts PTO, ANO, neskaitāmās citās organizācijās. ASV jebkurā brīdī var izstāties no šīm organizācijām (lai gan tai būtu jāapzinās sekas) – piekļauvējot pie durvīm var tikt

ārā.

Tāpat arī Latvija var izstāties no jebkuras starptautiskas organizācijas un lauzt līgumu, tai skaitā arī ar ES. Latvijas tautai vienmēr paliek tiesības teikt galavārdu: tautai ir mūžīgas tiesības uz revolūciju.

Tautas nobalsošanai par pievienošanu ES jānotiek nevis pirms sarunām, bet pēc tam, kad sarunas ir noslēgušās un ir skaidri zināmi iestāšanās nosacījumi. Jums, mums – tiks piedāvāts līgums, ar kuru noslēgšanas brīdī mēs kaut ko iegūsim, kaut ko zaudēsim. Bet mēs esam brīvi cilvēki, kas slēgsim šo līgumu, un šo līgumu varēsim arī lauzt.

Mēs deleģēsim ES ne jau spēju teikt galavārdu, tauta kā palika; tā arī būs suverēna valsts. Tautai ir tiesības pateikt, ka mēs vēlamies būt ārpus ES. Latvijā nevalda Saeima, bet gan tauta.»

Līdzība nr. 2: zeķes un zivs

Jānis Sils: «Manuprāt, tiek jaukti divi jēdzieni: neatkarība un

suverenitāte. Starptautiskie līgumi vairāk attiecas uz neatkarību. ANO vai Eiropas Padome mūsu suverenitāti – mūsu tiesības lemt neskar. Iestājoties ES, mēs lielu daļu latvisko funkciju deleģējam pārnacionālām iestādēm.

Gunārs Kusiņš: «Ja Latvijai ir kopīgas intereses ar Lietuvu, piemēram, ekonomiskajos jautājumos, kādēļ gan mums nenoslēgt līgumu? Vai tad mēs, noslēdzot starptautisku līgumu, ierobežojam savu suverenitāti? Es te nesaskatu suverenitātes zaudēšanu, jo jebkuram brīvam cilvēkam ir tiesības izvēlēties.

Slēdzot līgumus, mēs zināmā mērā ierobežojam sevi, lai kaut ko iegūtu. Iztēlosimies citu situāciju: cilvēks ierodas uz viesībām pieklājīgā sabiedrībā. Viņš atnāk tumšā uzvalkā un baltās zeķēs un pie galda ēd zivi ar karoti. Viņš pārkāpj visas normas un izskatās jocīgi.

Tē, lūk, ir arī atšķirība: ja viņš būtu atnācis ar tumšām zeķēm un ēstu zivi ar dakšiņu, viņš būtu akceptējis sabiedrības pieklājības normas un labprātīgi ierobežojis sevi. Tas, manuprāt, ir brīvs cilvēks vai arī brīva valsts, kas brīvi izdara izvēli.»

Līdzība nr. 3: maciņš

Jānis Sils: «Jūs turpināt uzskatīt, ka Latvija ir starptautiski neatkarīga? Eurozona liecina par finansu sistēmas aizvien lielāku pakļaušanu centrālajām iestādēm. Eiropas Centrālās bankas monetārās politikas dēļ Lielbritānija palika ārpusē. Tas, ko mums piedāvā ES, ir iestāties. Tīri praktiski atdot savu maciņu.

Ekonomika un finansu sistēma ir tā asinsrite, kas ES valstīm ir kopēja. Ja Latvija tajā iesaistītos,

tad varat iedomāties, kas notiktu, ja tā kā Siāmas dvīņa mazākā daļa mēģinātu atdalīties...»

Gunārs Kusiņš: «Ja es skaidrā prātā Jums dodu savu naudas maku – nemiēt, Jūs varat iet! – tā ir mana kā brīva cilvēka izvēle. Bet Jūs gribat pateikt, ka es to nedaru brīvi. Es kā brīvs cilvēks varu pieņemt lēmumu.

Ja man būtu sieva, es naudas maku atdotu sievai. Man ir daudz draugu, kas tā rīkojas. Viņi apzināti ir pieņēmuši šādu lēmumu, ka finanses kārtos kāds cits. Varbūt labāk būtu pateikt, ka turpmāk es tev to naudu nedošu. Man kā brīvam cilvēkam ir iespēja tā pateikt.»

Līdzība nr. 4: draugi

Jānis Sils: «Sobrīd Francija, Vācija, Lielbritānija kā suverēnas valstis vairs nepastāv. Ir pilnīgs pamats apgalvot, ka ES ir finansu impērija un uz ekonomiskiem pamatiem balstīts valstisks veidojums. Ir kopīgi simboli, karogs, himna, vienota robeža, centrālā banka, bruņotie spēki.

Manā vērtējumā ES virzība ir skaidra: tā neatgriezeniski veidojas par federatīvu valsti – par Eiropas Savienotajām valstīm.»

Gunārs Kusiņš: «Es uzskatu, ka Latvijai ir jācenšas tuvināties ar valstīm, ar kurām saista kopīgas vērtības – reliģiskās, vēsturiskās.

Jo būt draugu vidū nemaz nav tik slikti. Ir taču tādas kompānijas, kurās Jūs gribat uzturēties, un ir arī tādas, kurās Jūs negribēsiet būt.

Es nemūžam nepiekritīšu tam, ka Latvija zaudēs savu suverenitāti. Nevajag visu rēķināt latos un santimos, vajag domāt arī citos kritērijos.»

Pierakstīja Māra Dzirniece

UZZIŅA

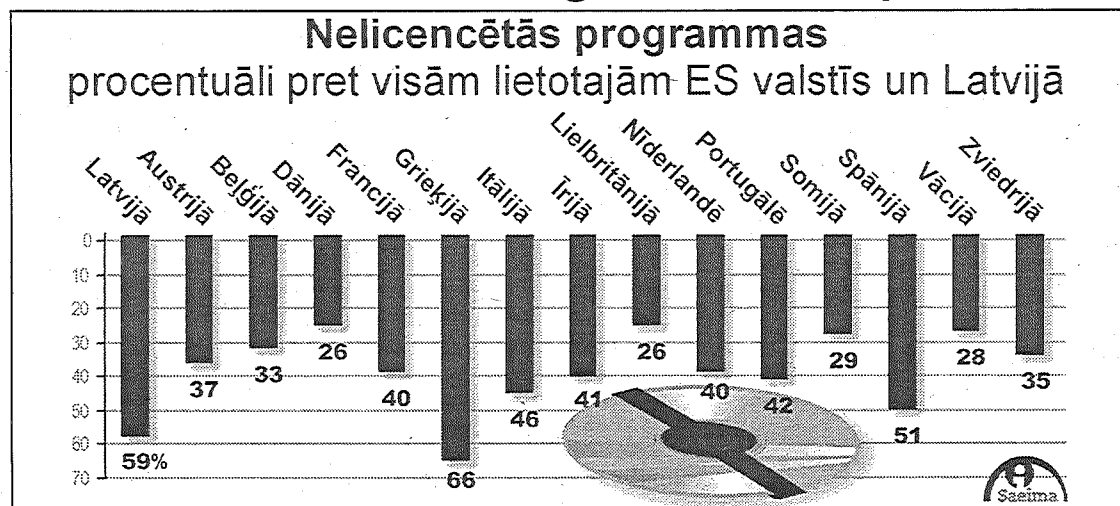
Informācijas zādzības – 21. gadsimta pirātisms

Sabiedrībā, kas balstās uz informāciju, šāda īpašuma zādzības ir it kā nesāpīgas, bet vēl lielākus zaudējumus nesošas nekā seifa aplaupīšana. Intelektuālais īpašums ir cilvēka prāta radīts izgudrojums, mākslas darbs, preču zīme vai dizainparaugs, kas varētu tikt izmantots dažādās cilvēka darbības sfērās.

Intelektuālo īpašumu var iedalīt:

● rūpnieciskajā īpašumā, kas ietver izgudrojumus un dizainu, reģistrētas preču zīmes un ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas un komercnoslēpumus;

● autortiesības – mākslas darbi (piemēram, literāri sacerējumi, filmas, muzikāli darbi, fotogrāfiskie darbi un citi), datorprogrammas un datu bāzes.

ES nav vienotas institūcijas, kas centralizēti nodarbotos ar autortiesību aizsardzību, tādās nav arī katrā valstī. ES ir izstrādātas direktīvas, kas paredz aizliegumu

bez autoratlīdzības izmantot autora radīto darbu. Latvijā šīs direktīvas ir iestrādātas 2000. gadā pieņemtajā Autortiesību likumā. Intelektuālo pirātismu ES dalīb-

valstīs apkaro muita, policija un tiesa, bet autortiesības aizsargā autoru tiesību kolektīvās aizsardzības organizācijas – Latvijā tādās ir AKKA/LAA, LAMPA,

LaIPA un citas.

Pirātisma līmenis attiecībā uz audio un video ierakstiem 2001. gadā veidoja apmēram pusi no visiem Latvijā pieejamiem ierakstiem, tajā pašā laikā vidēji visās ES valstīs pirātisma līmenis ir apmēram desmit procenti.

Latvijā no visām pieejamām datorprogrammām 2001. gadā 77 procenti bija pirātiskās, taču 2002. gadā nelicencēto programmu skaits krities līdz 59 procentiem. 2000. gadā Eiropā datorpirātisma līmenis bija 34%, programmatūras industrijai radot vairāk kā divus miljardus latu lielus zaudējumus.

Saeimas ES informācijas centrs

No «Lauku Avīzes» gadagrāmatas 2003»

SPORTS

Karalienes svētki

Starp neskaitāmajām visu sporta veidu karaļa — futbola (vai ir vēl Preiļos kāds, kas par to šaubās) — sacensībām, 28. septembrī «Cerības» stadionā ienāca arī karaliene — vieglatlētika.

Pienākusi 11. gadskārta Latgales jaunatnes spēlēm. Vairāk nekā 300 dalībnieki (galvenais sekretārs vēl precīzē skaitu) no Daugavpils, Rēzeknes pilsētas un rajona, Krāslavas, Balviem, Preiļu un Madonas rajona sešās vecuma grupās sacenstās par SIA «LETTGLAS» dāvētajām balvām. Diemžēl transporta problēmu dēļ līdz Preiļiem nenokļuva mūsu draugi, Kauņas vieglatlētikas skolas jaunie sportisti. Bet cīņas par 112 Latgales jaunatnes čempionu tituliem tāpēc nebija mazāks spraigais, ko veicināja arī «Unibankas» Preiļu filiāles naudas prēmijas par sacensību rekordu labošanu. Tika laboti 19 šo sacensību rekordi.

Jā, bija uzradušies precinieki karalienei, kā jau tajā karstajā pirmsvēlēšanu periodā varēja gaidīt. Vēlēšanas notiek reizi četros gados, bet sacensības jāriko katru gadu. Uzticos pārbaudītām vērtībām, uzticos cilvēkiem, uz kuriem var paļauties. Un tie ir, Imants Bušs, SIA «LETTGLAS» tehniskais direktors, Jānis Pastars, a/s «Unibanka» Preiļu filiāles pārvaldnieks, Ilmārs Meluškāns, savienības «Latvijas ceļš» Preiļu nodaļas vadītājs. Tikai pateicoties viņiem arī ir iespējams sarīkot tik plašas sacensības. Nav jau problēmu uztaisīt šovu, visādu tingen-tangeļus, bet «baidos», ka aiz tiem pazūd galvenais — sportists. Neuzbāzīga, korekta reklāma, precīzs tiesnešu darbs, teicamā kārtībā stadions, ar to arī atšķiras mūsu sacensības no daudzviet redzētajām. Kur tad vēl gaumīgās sacensību programmas katram dalībniekam, oriģinālās medaļas, kuru finansēšanu uzņemas «Latvijas ceļš», «LETTGLAS» balvas un naudas prēmijas. Šiem vieglatlētikas svētkiem Preiļos nespēja

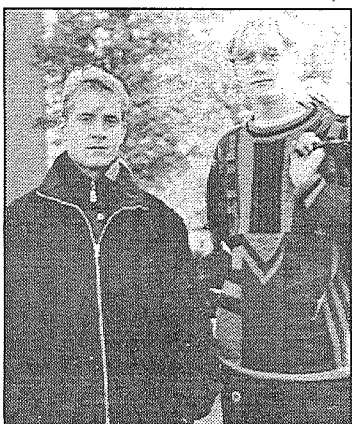
kaitēt arī alternatīvās sacensības Ludzā, ko dienu iepriekš rīkoja jaunizveidotais reģionālais olimpiskais centrs «Latgale». Žēl, ka centra rīkotājdirektors Uldis Pastars visu savu enerģiju un naudu (nebūt ne savu) novirzīja šim pasākumam, mūsu sacensībām visžēlīgi atvēlot 80 latus.

Bet labāk parunāsim par to, kā šajos karalienes svētkos Preiļos izskatījās mūsu rajona jaunie un ne tik jaunie vieglatlēti. Visnotaļ atzīstami!

«D» grupā (1990.-91. g. dz.) meiteņiem pirmā nopietnā uzvara Sintijai Vasilevskai (Preiļu 1. psk.) 800 m skrējienā — 2 min. 55,6 sek., Anitai Kažemakai no Riebiņiem pārliecinoši uzvara 1500 m soļošanā — 8 min. 19,2 sek. Šīnī vecuma grupā zēniem izcēlās cits riebiņietis — Viktors Rastopčins, uzvarot gan 60 m barjerskrējienā — 10,6 sek., gan augstlēkšanā — 1 m 50 cm, abās disciplīnās labojot šo sacensību rekordus. Ļoti principiālā cīņā ar Galēnu pušiem 1500 m soļošanā sacensību rekordu laboja arī vārkavietis Ilmārs Vaivods — 7 min. 48,2 sek. Labs rezultāts bumbiņas mešanā Mihailam Aršilovskim no Preiļu 2. vidusskolas — 48 m 29 cm.

«C» grupā (1988.-89. g. dz.) meiteņiem toni noteica jau pieredzējušās, skolotāja Leonīda Valdoņa trenētās, Preiļu 1. pamatskolas audzēknes. Lāsma Bernāne uzvarēja 60 m skrējienā — 7,8 sek., Aija Čača ļoti pārliecinoši uzvarēja 1000 m skrējienā — 3 min. 14,8 sek., Ieva Pelše bija ātrākā 60 m barjerskrējienā — 10,6 sek. No viessportistiem šīnī vecuma grupā jāatzīmē Madonas meiteņu teicamie rezultāti. Rīta Rubule augstlēkšanā pieveica 1 m 55 cm, bet lodes (3 kg) grūšanā — 10 m 31 cm. Lāsma Rīmāsa izgriezta pogas mūsu rajona labākajām soļotājām 1500 m distancē — 7 min. 30,6 sek. No mūsējām ātrākā bija Zane Jokste (Preiļu 1. psk.). Zēniem, jāsaka, diezgan negaidīti, ātrākais 60 m sprinta distancē izrādījās Gatis Lāčkājs no Līvānu ģimnāzijas — 7,8 sek. Pārsteigumu sagādāja arī Jānis Sondors no Galēniem, pārliecinoši uzvarot 300 m skrējienā — 43,7 sek. 1500 m soļošanā dubultuzvara Vārkavas vidusskolas pušiem Mārtiņam Pastaram un Oskaram Onkulim.

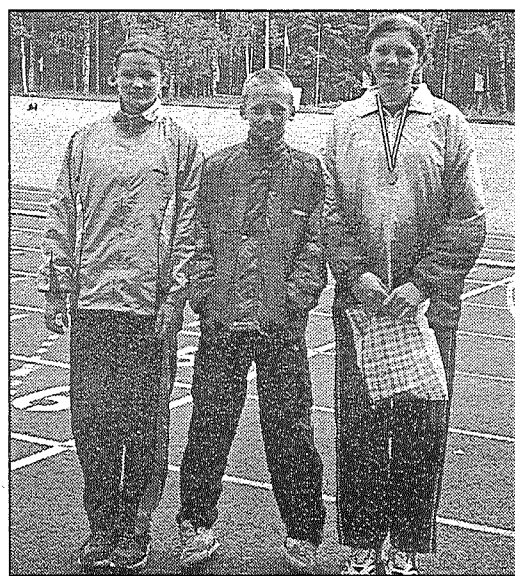
«B» grupā (1986.-87. g. dz.) jauniešiem, kā jau to varēja gaidīt, pie uzvarām tika Latvijas jaunatnes izlašu dalībnieces — Līga Bramane (Preiļu

● Kristapam Jankovskim (atēlā pa kreisi), kā Latvijas junioru izlases daudzciņniekam, bija atļauts izņēmta kārtā startēt 4 disciplīnās, ko viņš arī papildinām izmantoja, uzvarot 100 m skrējienā un visās mešanu disciplīnās. Viņa brālim Guntim uzvara šķēpa mešanā viriešu konkurencē.

2. vsk.) 1500 m skrējienā — 5 min. 02,9 sek. un Lāsma Stankeviča (Vārkavas vsk.) 1500 m soļošanā — 7 min. 30,4 sek. Jauniešiem Latvijas izlases dalībnieks barjerskrējienā preilietis Vitālijs Jekimovs (tagad jau Murjāņu SG audzēknis) pie uzvaras «gludajā» 100 m distancē tika ar krietiņiem lielāku piepūli — 11,7 sek. No ciemiņu sasniegtajiem rezultātiem jāatzīmē krāslavieša Daiņa Beinaroviča teicamais trīssoļlēcienis — 13 m 09 cm, kā arī balvnieša Toma Kairiša divas uzvaras: augstlēkšanā — 1 m 75 cm — un diska (1 kg) mešanā — 42 m 84 cm.

«A» grupā (1984.-85. g. dz.) junioriem pie uzvarām pašu mājās tika Daira Liniņa 100 m skrējienā — 13,3 sek., kā arī Inga Babris augstlēkšanā — 1 m 55 cm. No ciemiņu iespētā visaugstāk vērtējams Ilutas Jaunrubenes raidījums šķēpa mešanā — 33 m 18 cm. Junioru konkurencē, drīzāk jāsaka, bez nopietnas konkurences, līvānietis Kristaps Jankovskis (tagad Murjāņu SG audzēknis) uzvarēja 100 m skrējienā — 11,0 sek., lodes (6 kg) grūšanā — 12 m 80 cm, diska (1,5 kg) mešanā — 42 m 26 cm — un šķēpa mešanā — 53 m 53 cm. Viņa skolas biedrs Arturs Onužāns, galēnietis, tikpat pārliecinoši uzvarēja «savā» disciplīnā, 1500 m soļošanā — 6 min. 04,1 sek. Teicamu rezultātu 400 m skrējienā sasniegta Valdis Iljanovs no

● Ieva Pelše (no kreisās), Viktors Rastopčins un Inga Babris pēc sekmīga starta «Valmieras spēlēs 2002». Visi viņi izcīnīja pirmās vietas arī Latgales jaunatnes spēlēs.

Balviem — 50,8 sek. Savās mājās teicams personīgais rekords Andrejam Skačkovam (Preiļu 2. vsk.) augstlēkšanā — 1 m 85 cm. Divas zelta medaļas uz Daugavpili aizveda Maksims Tkačovs par uzvarām tāllēkšanā — 6 m 07 cm un trīssoļlēkšanā — 13 m 15 cm.

Pieaugušo grupā (1983.-1968. g. dz.) sievietēm «lauvas» tiesu uzvaru pienācās Daugavpils PU studentēm. 100 m un 400 m skrējienā uzvarēja Svetlana Fadejeva ar rezultātu attiecīgi 13,9 un 1.07,0. 1500 m skrējienā pirmā bija Svetlana Ivanova — 5 min. 11,6 sek., bet tāllēkšanā Jevģenija Mackeviča — 4 m 94 cm. No mūsu rajona pieaugušo vieglatlētēm uzvaru izcīnīja vārkaviete, tagad RTU studente, Līga Stankeviča 1500 m soļošanā — 7 min. 55,8 sek. Viriešiem mājinieki nebija tik veiksmīgi. Juris Iljins bija ātrākais 100 m skrējienā — 11,5 sek., Intars Miglāns uzvarēja augstlēkšanā — 1 m 95 cm, Aivars Podskočijs tāllēkšanā — 6 m 01 cm, Edgars Upenieks diska mešanā — 33 m 16 cm. Līvānietis Guntis Jankovskis vistālāk aizmeta šķēpu — 48 m 45 cm. Visvairāk iepriecināja Normunda Ivzāna, tagad jau preilietis, atgriešanās skrejceļiņā. Normunds pamēģināja atsvaidzināt atmiņā soļošanas iemaņas, visnotaļ sekmīgi, 1500 m veicot 6 min. 30,4 sek. un pēc neilgas atpūtas, uzvarot arī 3000 m skrējienā — 10 min. 16,4 sek. Nu jāsāk gatavoties

nākošajai sezonai!

Veterānu grupā (1967. g. dz. un vecākām) sievietēm vissekmīgāk startēja Krāslavas treneres — Inna Radeviča lodes grūšanā — 9 m 76 cm un Marina Šlapina augstlēkšanā — 1 m 35 cm un šķēpa mešanā — 26 m 99 cm. Patīkami, ka treneri nekautrējās parādīt savu varēšanu audzēkņu acu priekšā. Žēl, ka no mūsējām to izmantoja vienīgi abas Ingas: Vaivode un Haritonova sacentās diska mešanā. Šoreiz uzvarēja Inga Vaivode — 19 m 21 cm. Taisnības labad gan jāsaka, ka mūsu vieglatlētē veterāni bija aktīvi nodarbināti sacensību tiesāšanā. Vienīgi Feoktists Pušņakovs no Aglonas

izvēlētais sportista lomu un «savāca» trīs kausus par uzvarām 100 m skrējienā — 13,1 sek., 400 m skrējienā — 1 min. 02,4 sek. un šķēpa mešanā — 37 m 08 cm. Līvānu ģimnāzijas skolotājam Jurim Jansonam atzīstams rezultāts 3000 m skrējienā — 10 min. 45,2 sek. Līvānu novada vieglatlētikas kluba krāsas sekmīgi aizstāvēja Jānis Kokins, diska mešanā (1,5 kg) spraigā cīņā pieveicot preilietu Edgaru Mukānu. Rezultāti attiecīgi — 36 m 36 cm un 34 m 50 cm. Jānis uzvarēja arī lodes grūšanā — 10 m 33 cm. Daugavpils vieglatlētikas veterānu kluba biedriem arī tika viena uzvara. Aleksandrs Vnukovs bija labākais tāllēkšanā — 5 m 11 cm.

Kopumā, domāju, svētki izdevās. Ja pasākums sagādā prieku sev, tas sagādā prieku taviem draugiem, visiem ļautiņiem apkārt. Atliek piekrist Augustam Sukutam, kas to teica kinoforuma «Arsenāls» sakarā. Bet ar to vieglatlētikas sezona nav galā. Cīņām skrejceļā un sektoros pieliksim punktu šodien, 2. oktobrī — Preiļu pilsētas «Lēcēju dienas» sacensībās, kuras tradicionāli rīko Preiļu 2. vidusskola.

Jāzeps Lazdāns,
sacensību galvenais tiesnesis

Jaunie futbolisti krāj ceturtais vietas

Turpinās Latvijas jaunatnes futbola ligas sacensības dažāda vecuma zēniem.

Preiļos notikušajā finālturnīrā sacentās 1992. gadā dzimušie puikas. Tajā piedalījās desmit labākās komandas šajā vecuma grupā no visas Latvijas. Priekšsacīkstēs spēlēja 30 komandas divās apakšgrupās. Sporta kluba «Cerība» komanda savā apakšgrupā uzvarēja Liepājas futbolistus «Metalurgs I» ar rezultātu 3 : 1, ar 2 : 0 uzvarēja Valmieru, ar 5 : 1 — Staičeli, bet zaudēja Skonto I komandai — 1 : 3. Rezultātā Preiļu zēni izcīnīja otro vietu apakšgrupā un tiesības spēlēt par 1. — 4. vietu. «Cerība» pusfinālā tikās ar Daugavpils komandu un spēles pa-

matlaiku beidza neizšķirti — 1 : 1. Tikai pēcspēles soda sitienu izpildē veiksmē nosvērās daugavpīliešiem par labu. «Cerībai» mazliet nepaveicās arī spēlē par trešo vietu, kad ar rezultātu 0 : 1 tika zaudēts Tukuma komandai.

Vietu galīgais sadalījums ir šāds: pirmajās četrās ierindojās Skonto I, Daugavpils, Tukuma komandas un «Cerība», tālākajās ŠFS, Liepājas Metalurgs I, Staicele, Skonto II, Liepājas Metalurgs II, Valmiera. Preilietu komandas treneris ir Vladimirs Točko.

Tuvojoties futbola sezonas noslēgumam, patīkami konstatēt, ka «Cerības» kontā ir trīs ceturtais vietas. Latvijas jaunatnes futbola ligas finālturnīrā, kurā sacentās visjaunākie — 1993. gadā dzimu-

šie zēni, arī iegūta ceturtais vietas. Šis turnīrs risinājās Rīgā. Ceturto vietu finālturnīrā ieguva arī «Cerības» meiteņu komanda. Šīs komandas trenē Imants Babris.

L.Rancāne

● Preiļu zēnu komanda (1992. dzimšanas gads), kas Latvijas jaunatnes futbola ligas finālturnīrā ieguva ceturto vietu: (pirmajā rindā no kreisās) Aleksandrs Jubelis, Jānis Lozda, Imants Lacs, Andris Suhodoļskis, Edgars Vanags, Arvids Pudāns, (otrajā rindā) Aleksandrs Gavrilovs, Andrejs Novikovs, Vadims Orlovs, Anatolijs Baranovs, Raitis Stuburs, Raivis Urka kopā ar treneri Vladimiru Točko. Foto: M.Rukosujevs

KAIMIŅU RAJONOS

Celulozes rūpnīcas projekts virzās lēnāk

Celulozes rūpnīcas ietekmes uz vidi pirmais ziņojums gaidāms tikai nākamgad. Sākumā gan bija domāts, ka ietekmes uz vidi novērtējuma birojs pētījumu pabeigs šogad. Pēc pētījuma rezultātu paziņošanas būtu jānotiek vēl vienai celulozes rūpnīcas projekta sabiedriskajai apspriešanai, taču tā nenotiks. Patlaban skaidri redzams, ka projekts uz priekšu virzās lēnāk nekā iepriekš. Sākumā prognozētais rūpnīcas iedarbināšanas laiks ir atcelts uz 2007. gadu, bet kompānijas akcionāru sarunu temps un intensitāte samazinājusies priekšvēlēšanu laika dēļ. Nesen izskanēja arī informācija, ka Latvijai atkal nāksies mainīt šī projekta sarunu vadītāju ar ārvalstu investoriem, jo esošais sarunu vadītājs M.Krams pieņēmis darba piedāvājumu ārzemēs.

«Brīvā Daugava»

LUDZAS RAJONĀ

Bijušais ludzānietis – par savu dzīvi Izraēlā

Pirms pieciem gadiem no Ludzas uz dzīvi Izraēlā aizbrauca Altgauzenu ģimene. Daudziem ludzāniešiem ir pazīstami šie cilvēki, kas dzimuši, auguši un visu apzinīgo darba mūžu pavadījuši šajā pilsētā. Kā viņiem klājas tur, tālajā zemē?

– Vai jums nerodas doma atgriezties atpakaļ? Izraēlā tagad ir tik nemierīgi!

– Es tiešām nenožēloju. Tikai to, ka aizbraucu pirms pieciem gadiem.

Runājot par situāciju valstī, – jā, terorisms pastāv. Taču terora akts iet bojā apmēram trīs reizes mazāk cilvēku nekā satiksmes negadījumos. Bet masu informācijas līdzekļos sakāpinātā veidā parādās tieši terorisms. Protams, mēs ļoti pārdzīvojam katru šādu gadījumu. Visvairāk satrauca sprādziens restorānā Telavivā, kad gāja bojā daudz jauniešu, kas bija aizgājuši vienkārši izklaidēties.

Liela daļa arābu, vismaz tie, ar

kuriem man ir gadījies tikties un sarunāties, saka saviem agresīviem tautiešiem – beidziet, ļaujiet mums dzīvot! Viņi taču kaitē arī pašiem arābiem. Bet kopumā valsts attīstās, norit celtniecība, paplašina un labiekārto ceļus.

Mēs dzīvojam Berševā, klusā, jaukā un senā universitātes pilsētiņā (universitātē mācās 13 tūkstoši studenti). Dzīves ritms nav traucēts. Jūs TV redzat tikai vienu nelielu Izraēlas dzīves pusi.

– Kā iejutāties svešajā vidē? Jūsu dzīve taču pagājusi citā iekārtā un valstī.

– Jau trešajā nedēļā es jutos labi. Jau pašā sākumā pateica, kādu pensiju saņemsim, to, ka valsts palīdzēs apmaksāt dzīvokļa izdevumus. Es jutu, ka par mani rūpējas, zināju, ka nebūs ar satraukumu jāgaida rītdiena, jādama, vai pietiks izdzīvošanai.

– Dzīve Izraēlā taču dārga!

– Jā, par dzīvokli man būtu jāmaksā 280 dolāri, taču valsts sedz 80% visu izdevumu. Tāpat veselības aprūpē. Pirms dažiem gadiem pēkšņi saslima sieva. Izsaucām neatliekamo palīdzību. Pēc trim minūtēm mediķi ieradās, izsauca

● Boriss Altgauzens tikšanās laikā ar Ludzas muzeja darbinieci Ritu Kučāni daudz stāstīja par ebreju kapsētas vēsturi.

papildus brigādi. Es samaksāju 100 dolārus, bet jau nākamajā nedēļā gandrīz pusi man atmaksāja.

Valsts rūpējas par saviem pilsoņiem, un cilvēki to jūt. Es līdz šim brīdim par to tikai sajūsmīnos. Kaut vai tāds sākums, ka ūdeni avārijas gadījumā atslēdz uz minūtēm piecām sešām. Tē bija radis savādāk, veselu dienu iedzīvotāji gāja uz aku ar spaiņiem.

Pazīstu tikai vienu cilvēku, kurš atgriezās atpakaļ, nebija radis

smagi strādāt. Prasības darbam tur augstas. Jo labāk strādā, jo vairāk nopelni. Trāpīgi teica kāds paziņa: «Redz, kādi kapitālisti, kamēr mēs klieodzām urā, viņi strādāja.» Visa labklājība valstī panākta ar darbu, vai tā ir pilsēta vai kibucis laukos.

Izraēlā dzīvo tautieši no 108 valstīm, te var dzirdēt 86 valodas. Domāju, ka pēc gadiem izveidosies vienota tauta.

Es priecājos par jauniešiem, ku-

ri iegūst izglītību, strādā, veido savu dzīvi. Kaut vai mūsu pašu Ludzas meitenes. Piemēram, Tānu Žmudzi pēc dienesta armijā uzaicināja strādāt Jeruzalemes policijā.

– Nav nostalgijas?

– Ziniet, nav. Varbūt ne tikai tāpēc, ka labi dzīvojam, bet arī tāpēc, ka visapkārt savējie. Mans mazdēls iestājās universitātē, studēs ķīmiju. Bijušie ludzānieši uztur sakarus, augustā ik gadu tiekamies Telavivā. Baudām dzīvi.

– Ko darāt brīvajā laikā?

– Zīmēju. Gan Ludzas un apkārtnes skatus, jo man līdzīgu skatu burtnīca, gan pēdējā laikā arī Izraēlas ainavas. Tas man ir prieks, iespēja izteikt izjūtas. Ludzā gleznas man palīdzēja nopelnīt kādu papildus naudiņu pie pensijas, tagad zīmēto galvenokārt dāvinu.

– Vai pamanījāt kādas izmaiņas mūsu dzīvē?

– Manas acis nemeklē sliktu. Arī Ludzā dzīve rit uz priekšu. Ne tik ātri, kā gribētos, bet izmaiņas ir. Skat, nopirku garšīgus pīrādziņus, agrāk bija tikai tādi trekni, eļļā vārīti.

«Ludzas Zeme»

JĒKABPILS RAJONĀ

Cukurfabrikas ēkas nebūs industriāls piemineklis

Šī gada Eiropas kultūras mantojuma dienu laikā zili dzeltenī zvaigžņotie karogi tiks pacelti arī pie 100 objektiem Latvijā. Šī gada tēma – industriālie pieminekļi. Arī Jēkabpils cukurfabrika varēja kļūt par vienu no tiem, jo fabrikā izmantotās vecās cukura ražošanas iekārtas varēja būt saistošs pagātnes kultūras piemineklis. Taču primārās izrādījās komerciālās nevis kultūras intereses un centieni uzņēmuma likvidācijas procesā, realizējot fabrikas objektus, iegūt pēc iespējas vairāk naudas.

Fabrikas ražošanas korpusa jaunais īpašnieks ir SIA «Mega serviss», kurš bija to 11 uzņēmumu vidū, kas fabrikas maksātspējas procesa rezultātā savā īpašumā ieguva atsevišķus ražotnes objektus. Sākotnēji, ja kreditoru sapulce būtu piekritusi fabrikas galveno korpusu pārdot par mazāku cenu, objektā bija iecerēts izveidot muzeju un saglabāt to kā industriālu vēstures pieminekli. Diemžēl šis priekšlikums neitika izprasts un atbalstīts, pieprasot par ēku sākotnējo augsto cenu. «Mega serviss» informē, ka vēsturisko fabrikas korpusu negrāsās nojaukt, bet te sākt ražošanu. Krustpils cukurfabrikas projekta autors ir arhitekts un pirmās latviešu oriģināloperas «Baņuta» pirmā libreto autors Artūrs Krūmiņš. Viņš projektējis daudzas rūpnīcas un dzīvojamās ēkas Krievijā un Latvijā, tajā skaitā tautas namu Stelpē,

dziedinātavu Baldonē, bērnu koloniju Ropažos, Dailē teātra pārbūvi Rīgā un Zemes bankas ēku Daugavpilī.

Biržos uzstādīts «stacionārais alkometrs»

Salas pagasta Biržos daudzdzīvokļu nama mikrorajona iedzīvotājiem turpmāk būs iespēja aplūkot dekoratīvu elementu, ko var izmantot arī praktiski. Tā ir kokā grebta skulptūra. Staba augšgalā redzams omulīgs vīrs, kas paslēpis aiz muguras roku ar kočiņu, bet lejasdaļā spirālveidā ap balķi iegrebts uzraksts: «Ja vari izlasīt, kas te rakstīts, un turēties kājās, tad tu vēl neesi galīgi pillā.» Vēl zemāk neliela iedobe ar uzrakstu – «Vieta ziediem.»

Kā skaidro objekta autors, Salas pagasta padomes deputāts un laikraksta «Brīvā Daugava» karikatūrists Indulis Buka, pēc mēģinājuma izlasīt tekstu cilvēkam ir reāla iespēja plānot savu turpmāko rīcību – vai nu doties mājās, vai, gluži pretēji, dažu subjektīvu apsvērumu dēļ tur kādu laiciņu nerādīties. Biržu iedzīvotājiem jau skulptūras tapšanas laikā esot radusies ideja, ka to varētu izmantot arī kā kauna stabu sabiedriskās kārtības traucētāju pāraudzināšanai. Šim nolūkam stabu varētu iznomāt arī Jēkabpils un pagastu pašvaldībām.

I.Buka stāsta, ka kokā griezto tēlu izveidojis bez palīgiem. Vienīgais sponsors esot kaimiņš, kas atvēlējis ozolkoka balķi no savas malkas.

● Skulptūras tēla autors I.Buka stāsta, ka stabs visvairāk bauda bērnu un suņu ievēribu.

Daugavas – Dņepras ūdensceļu sola kā Latvijas ekonomikas glābēju

Jēkabpils dome spriedusi par jauna ūdens tranzīta Daugava – Dņepra izveidošanas iespēju izvērtēšanu.

Dome iepriekšējā sasaukuma

ekoloģiskā viedokļa.

Jēkabpils pašvaldības deputāti pētniekiem solīja morālu atbalstu un atzinu, ka par nopietnāku iesaistīšanos pašvaldība varētu lemt pēc tam, kad visa veida priekšizpēte būs pabeigta. Minētā iecere iespējama tikai kā četru valstu – Latvijas, Krievijas, Baltkrievijas un Ukrainas – kopprojekts.

Hokeja halle Jēkabpilī būs nākošgad

SIA «LNP holdings» pārstāvji Jēkabpils domē informējuši sabiedrību, ka šobrīd ledus halles celtniecību Jēkabpilī aizkavējušas problēmas ar komunikāciju ierīkošanu. Vēl jāvienojas ar «Latvijas gāzi» un «Latvenergo».

Pašlaik sāksies būvniecuma sagatavošana un decembrī jau jābūt gataviem pamatiem. Atbilstoši grafikam hallei nākošvasar jābūt gatavai. Varbūt vēl pilnībā nebūs pabeigti iekšdarbi, nebūs ledus, bet ēka būs. Tās atklāšana plānota jūlijā, Jēkabpils pilsētas svētku dienās. Halle ir iecerēta kā kultūras un sporta komplekss, atbalstu solot Hokeja federācija, un tas varētu garantēt iespēju, ka Jēkabpilī notiek hokeja mači un treniņi jauniešu komandām. Esot plānots Jēkabpilī rīkot arī koncertus ar populāru mākslinieku piedalīšanos. Esot jāstrādā ar kaimiņpilsētu, tajā skaitā Līvānu pašvaldību un uzņēmējiem, lai ieinteresētu viņus izmantot halli. Tā noteikti būšot pieejama arī vienkāršiem slidotgribētājiem. Iecerēts, ka hallē būs veikali, kafējnīca, boulinga zāle un kioski. Daļu telpu iznomāšot vietējiem uzņēmējiem. «LNP holdings» sola hallē nodrošināt 25-30 darba vietas. Lai noskaidrotu, kādus pasākumus un sporta darbības vēlas jēkabpilieši, firma pētišot sabiedrības viedokli.

«Brīvā Daugava»

INFORMĀCIJA, LIKUMĪBA

CSDD INFORMĀCIJA

Kuri auto ir visbīstamākie uz ceļa?

Pēdējā laikā uzvirtojušas kaislības ap to, vai «BMW» braucēji ir bīstami uz ceļa. Viens no objektivākiem veidiem, lai šo izteikumu apstiprinātu vai apgāztu, ir aplūkot datus par automašīnu markām, kas iekļuvušas satiksmes negadījumos.

Korektus statistikas datus ir izveidojusi Ceļu satiksmes drošības direkcija. Par ļoti atbilstošiem šīs situācijas atrisinājumam tie ir uzskatāmi tādēļ, ka tajos pirmajā vietā nav minēta auto marka, kuras modeļi kopskaitā valstī satiksmes negadījumos iekļuvuši visvairāk.

Šādi iznāktu, ka bīstamākie ir «Volksvagen» modeļu īpašnieki. Pērn tieši šīs markas automobiļi satiksmes negadījumos iekļuvuši visvairāk — 7675 negadījumos. Šīs markas auto mūsu valstī uz ceļiem ir sastopama visvairāk —

gada sākumā tehnisko apskati bija izgājuši 60 263 folksvāgeni. Iznāk, ka tikai divpadsmit procenti no šīs markas īpašniekiem mūsu valstī iekļūst satiksmes negadījumos.

Direkcija kā bīstamāko marku min to, kuras braucēji procentuāli no šīs markas īpašniekiem kopumā ir visvairāk iekļuvuši negadījumos. Secinājums viens — «BMW» braucēji ne tuvu nav tabulas augšgalā, jo ieņem vien piecpadsmito vietu. Tātad uzskatīt jebkuru šī modeļa īpašnieku par potenciālu avārijas izraisītāju ir nepareizi.

Neapbrīnāmākie ir korejiešu markas «Kia» īpašnieki. Pagājušajā gadā katrs trešais šo automobiļu braucējs ir iekļūvis avārijā. Tas ir vairāk nekā pārsteidzoši, jo šī marka vēl aizvien ražo necilus modeļus, kuri ātrai (lasi — bīstamai) braukšanai absolūti nav piemēroti.

2001. gadā Latvijā satiksmes negadījumos iesaistīto vieglo auto tops

Vieta	Marka	Tehn. apskati izgājuši	Avārijās iekļuvuši	Avarējušo auto procenti
1.	Kia	488	169	34,6
2.	Land Rover	204	57	27,9
3.	Subaru	1819	498	27,3
4.	Porsche	99	27	27,2
5.	Rover	376	100	26,6
6.	Lexus	219	58	26,4
7.	Honda	4174	1020	24,4
8.	Mercurv	91	22	24,1
9.	Jaguar	103	24	23,2
10.	Peugeot	2477	565	22,8
11.	Daevvoo	393	89	22,6
12.	Toyota	6388	1413	22,1
13.	Dodge	328	72	21,9
14.	Mitsubishi	6454	1400	21,6
15.	BMW	16276	3514	21,5
16.	Alfa Romeo	423	90	21,2
17.	Mercedes	11267	2352	20,8
18.	Citroen	1242	259	20,8
19.	Suzuki	941	187	19,8
20.	Skoda	1210	83,8	19,6

ATGRIEŽOTIES PIE PUBLICĒTĀ

Slepkavība pēc kopīgas iedzeršanas

«Novadnieks» jau informēja, ka 23. septembrī Riebiņu pagasta Ļeinišķos ceļa Riebiņi – Lomi malā tika atrasts jauna vīrieša liķis ar šautu brūci vēderā.

Veicot operatīvos pārsākumus, par minētā nozieguma izdarīšanu tika aizturēts Preiļu rajona iedzīvotājs N. Kā tika noskaidrots krimināllietas izmeklēšanas gaitā, 19. septembrī N. kopā ar vēlāko upuri V. kādā viensētā nozaga medību bisi, patronas un pārtikas produktus. Vēlāk pēc kopīgas alkohola lietošanas pagaidām nenoskaid-

rotos apstākļos uz ceļa Riebiņu pagastā N. ar iepriekš nozagto bisi iešāva V. vēderā.

Netālu no aizturētā N. dzīvesvietas policijas darbinieki atrada un izņēma šaujameroci, kā arī drēbes, kuras N. bija novilcis no liķa, lai slēptu nozieguma pēdas.

Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieks Roberts Šnepsts griezīsies pie Valsts policijas priekšnieka Jura Reķšņas ar lūgumu apbalvot kriminālpolicijas darbiniekus par viņu operatīvo rīcību nozieguma atklāšanā.

Drošības jostas samazina bojāejas iespēju

Starptautiskie pētījumi par drošības jostu izmantošanu transportlīdzekļos pierādījuši, ka jostu lietošana ceļu satiksmes negadījumos brīdī līdz 50% samazina bojāejas iespēju tiem, kas sēž mašīnas priekšējos sēdekļos, bet līdz 25% tiem, kas atrodas uz aizmugurējā sēdekļa. Īpaša nozīme drošības jostām ir negadījumos, kad notiek frontāla transportlīdzekļu sadursme, vai kad mašīna nobrauc no ceļa. Lai gan negadījumu laikā piesprādzētie pasažieri biežāk gūst traumas kakla rajonā, tomēr speciālisti atzīst, ka šīs traumas ir sekundāras, salīdzinot ar to, kādas tās varētu būt, ja cilvēki nebūtu piesprādzējušies.

POLICIJAS ZIŅAS

No skapja nozagta nauda

23. septembrī policijas pārvaldē saņemts Sutru pagasta iedzīvotāja Vladislava V. iesniegums par to, ka 13. septembrī viņš konstatējis zādžību, viņa mājās no skapja pazudusi nauda, 175 lati. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Nelikumīgi tirgo alkoholu

23. septembrī, ap pulksten 21.00, veicot profilaktiskos pasākumus Līvānos, policijas darbinieki konstatēja, ka Regīna L. savās mājās nelikumīgi tirgo pašdarinātu degvīnu. Sastādīts administratīvais protokols.

Uzbrauca velosipēdistei

24. septembrī Galēnu pagasta Gribolvā ceļa Galēni – Siļukalns 5. kilometrā automašīna Renault Master, kuru vadīja 1979. gadā dzimušais Viktors A., uzbrauca tajā pašā virzienā braucošajai velosipēdistei A.V. Ceļu satiksmes negadījumā cietusi sieviete nogādāta Rēzeknes slimnīcā ar kreisā pleca un ribu lūzumu, kā arī smadzeņu satricinājumu.

«Asā» dāma

25. septembrī ap pulksten 13.00 Preiļos, Raiņa bulvārī pēc administratīvā pārkāpuma izdarīšanas tika aizturēta 1958. gadā dzimusi Ārija R. Viņa nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, par ko sastādīts administratīvais protokols.

No seifa izzagta bise

25. septembrī saņemts Sutru pagasta iedzīvotāja Anisima L. iesniegums. 22. septembrī viņš konstatējis, ka no seifa izzagta medību bise. Materiālais zaudējums – 20 lati. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Patvaļīgas mežu ciršanas gadījumi

25. septembrī policijas pārvaldē saņemti Preiļu virsmežniecības speciālistu iesniegumi. Vienā gadījumā konstatēts, ka šī gada maijā Pelēču pagastā saimniecībā «Dālijas» meža 1. kvartālā 0,04

hektāru platībā tika izdarīta patvaļīga augošu koku ciršana. Zaudējums – 216 latu apmērā (meža īpašnieks – Alberts B.).

Otrs līdzīgs gadījums konstatēts Vārkavas novada Upmalas pagastā, kur Antonam C. piederošajā mežā izdarīta patvaļīga augošu koku ciršana 0,3 hektāru platībā. Materiālais zaudējums – 366,36 latu apmērā. Vainīgās personas noskaidrotas, tiek lemts par krimināllietas ierosināšanu.

Pazudusi alumīnija caurule

25. septembrī Jersikas pagasta Cirseniekos Jānim D. no mājas pagalma nozagta alumīnija caurule 10 metru garumā. Saimniekam nodarīti materiālie zaudējumi 20 latu apmērā.

Vīrs piekāva sievu

25. septembrī Preiļu novada Aizkalnes pagasta centra iedzīvotājs Staņislavs P. piekāvis savu dzīvesbiedri. Materiāls nosūtīts uz tiesu medicīnisko ekspertīzi, tiks lemts par krimināllietas ierosināšanu.

No ganībām nozagts zirgs

26. septembrī Siļukalna pagasta iedzīvotājam Ninai L. no ganībām pazudis tumši brūns zirgs. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Negadījums Preiļu centrā

27. septembrī Preiļu centrālajā krustojumā 1958. gadā dzimušais Vitālijs U., vadot automašīnu Mercedes Benz 200, veica kreiso pagriezienu un nepalaida pretim braucošo automašīnu VW Golf, kuru vadīja A.F. Satiksmes negadījumā bojātas abas automašīnas, cilvēki nav cietuši.

Iebrauca grāvī

28. septembrī Janīna T., vadot automašīnu Chrysler pa ceļu Līvāni – Preiļi, 19. kilometrā neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, tāpēc nespēja savaldīt mašīnu un iebrauca grāvī. Bojāta automašīna.

Huligānisms un skandāli

23. septembrī Līvānu iedzīvo-

tājs Aleksandrs L. alkohola reibumā veica huligāniskas darbības pret L.L. Sastādīts administratīvais protokols.

Tajā pašā dienā līvānietis Jurijs S. dzērumā huligāniski izrikojās pret S.M. Arī šim huligānam sastādīts administratīvais protokols.

Arī 1940. gadā dzimušajam Līvānu iedzīvotājam Jānim V. sastādīts administratīvais protokols, jo alkohola reibumā šis vīrs mājās sarīkojis ģimenes skandālu.

24. septembrī preilietis Aivars V. veica huligāniskas darbības pret Irēnu V. Sastādīts administratīvais protokols.

25. septembrī Saunas pagasta iedzīvotājam A.K. ap pulksten 2.00 traucēja naktsmieru Mihails M., kurš bija sarīkojis skandālu. Vainīgajam sastādīts administratīvais protokols.

Jersikas pagasta Grāveru iedzīvotājs, 1956. gadā dzimušais Juris M. 25. septembrī alkohola reibumā veica huligāniskas darbības pret B.M. un savu dēlu G., kā arī nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie viņu centās aizturēt. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Preilietis Jānis K. 26. septembrī kādā mājā Daugavpils ielā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Tajā pašā dienā mājās skandālu dzērumā sarīkoja Vārkavas novada Upmalas pagasta iedzīvotājs Armands K. Sastādīts administratīvais protokols.

27. septembrī saņemts I.C. iesniegums par to, ka 23. septembrī viņas kaimiņš Jānis N. draudējies iesniedzējam ar izrēķināšanos un lamāties necenzētiem vārdiem. Vainīgajam sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Alkohola cienītāji pie stūres

7. augustā tiesa izskatīja 1954. gadā dzimušā līvānieša Kārļa Baumaņa krimināllietu. Tiesas sēdē noskaidrojās, ka 2001. gada 29. decembrī ap pulksten 22.10 Baumanis vadīja sev piederošo automašīnu Opel Kadett Līvānos pa Rīgas ielu, kur viņu aizturēja policijas darbinieki. Toreiz tika konstatēts, ka autovadītājam asinīs ir 1,6 promiles alkohola, un viņš tika sodīts ar naudas sodu 300 latu apmērā un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību noņemšanu uz 18 mēnešiem.

Neskatoties uz to, šī gada 4. jūlijā Baumanis policija atkal noķēra braucot dzērumā. Šoreiz promiļu

skaits bija pieaudzis līdz 2,77.

Nosakot sodu, tiesa ņēma vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma bīstamību, radīto kaitējumu, kā arī tiesājamā personību. Tiesa nosprieda atzīt Kārli Baumanis par vainīgu un sodīt ar piespiedu darbiem uz 100 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadītāja tiesības uz diviem gadiem.

Arī 28. augustā tiesa skatīja līdzīga rakstura krimināllietu. Rudzātu pagasta iedzīvotājs, 1969. gadā dzimušais Uldis Skrūzmanis bija pieķerts braucot dzērumā ar VW Passat pagājušā gada 1. augustā. Toreiz šoferim tika konstatētas 3,22 promiles alkohola. Viņš tika sodīts administratīvi ar naudas sodu 300 latu apmērā un atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz gadu.

Laikam jau sods bija pārāk maigs, jo šī gada 16. jūlijā policisti nasko braucēju apturēja pie MTZ-50 stūres, braucot pa ceļu Rožupe – Rudzāti. Grādīgais bija baudīts vēl vairāk – izelpojamajā gaisā konstatēja 3,79 promiles alkohola.

Līdz ar to Uldis Skrūzmanis izdarījis kriminālpārkāpumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262. pantā.

Tiesa nosprieda sodīt Uldi Skrūzmani ar piespiedu darbu uz 120 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību noņemšanu uz diviem gadiem.

Pēc Preiļu rajona tiesas materiāliem

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

INFORMĀCIJA, KONKURSS

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Vai dzeramnauda un dāvana nav korupcija?

Daudzās Eiropas valstīs dot dzeramnaudu ir daudz pierastāk nekā pie mums. Dzeramnaudas dod ne tikai restorānos, bet arī taksometra šoferim, frizieriem un citiem apkalpojošā sfērā strādājošajiem. Vai tā nav korupcija? Kā Rietumu politiķi var moralizēt par sadzīves korupciju pie mums, ja tā daudz plašāk izplatīta pie viņiem?

«Dzeramnauda no kukuļa atšķiras būtiski,» atbild Eiropas Savienības (ES) PHARE Korupcijas novēršanas, izglītošanas un sabiedrības infor-

mēšanas projekta vadītājs Deivids Vollis no Lielbritānijas — starptautiskās auditorfirmas KPMG «Korupcijas novēršanas likumdošanas, izglītošanas un sabiedrības informēšanas programmas» vadītājs Latvijā. «Rietumos visi zina, ka ir zemi atalgošanas profesijas apkalpojošajā sfērā — kā likums, privātajā, nevis valsts sektorā, un vairākās valstīs ir izveidojusies tradīcija dot dzeramnaudu.

Pirmkārt, to vienmēr dod pēc pakalpojuma saņemšanas.

Otrkārt, tā nekad netiek pieprasīta.

Treškārt, pakalpojuma kva-

litāte nemainās atkarībā no dzeramnaudas lieluma.

Ceturtkārt, nekādas sekas neiestājas, ja arī dzeramnauda netiek pasniegta.

Daudz grūtāk novelkama robeža starp dāvanu un kukuli. Es nesaskatu nekā sliktā, ja cilvēks grib otram pateikties, piemēram, pacientam — ārstam pa labi paveiktu operāciju. Tikai ārstam ir jāstrādā, negaidot šādu pateicību, un pacientam jābūt drošam, ka operācija tiks paveikta profesionāli arī tad, ja viņš nesolis pateikties. Turpretim nedrīkst finansiāli pateikties policistam, piemēram, par to, ka viņš palaidis vaļā bez protokola sastādīšanas. Jāievēro

tikai viens princips: pakalpojuma kvalitāte, arī sniedzēja un saņēmēja attiecības, nedrīkst būt atkarīgas no iespējamās dāvanas. Tātad, kā jau minēju, ārstam jāstrādā, negaidot dāvanu.

Bet... Esmu novērojis, ka Latvijā ir raksturīgi netieši mājieni par kukuli. Piemēram: «Vai, kā manai sievai patīk tā prece, ko jūs ražojat!» Tiesa, tie ir grūti pierādāmi korupcijas mēģinājumi, bet tajā pašā laikā tos nevar saukt par spiedienu, no kura nevar izvairīties.»

Sagatavojis I.Bušmanis

(No Saeimas ES informācijas centra materiāliem)

Ko nozīmē apgērba kopšanas etiķetes

maks. temperatūra, kurā drīkst mazgāt kokviln. apgērbus	maks. temp., kurā drīkst mazgāt sintētiskos apgērbus	maks. temp., kurā drīkst mazgāt vilnas apgērbus	drīkst mazgāt tikai ar rokām
nedrīkst mazgāt	drīkst lietot balinātāju, kas satur hloru	nedrīkst balināt	
drīkst izmantot ķīmisko tīrīšanu	drīkst ķīmiski tīrīt, izņemot izmantot trihloretilēnu	nedrīkst ķīmiski tīrīt	

nedrīkst žāvēt žāvētājā	drīkst žāvēt žāvētājā (zemā temperatūrā)	drīkst žāvēt žāvētājā (vidējā temp.)	drīkst žāvēt žāvētājā (augstā temp.)
drīkst žāvēt žāvētājā	žāvēt izklātā veidā — izklājiem uz līdzenas vietas	žāvēt izkārtā veidā — izkarīet mitru apgērbu uz auklas	žāvēt uz pakaramā — izkarīet uz plastmasas pakaramā
viegla gludināšana, vēss gludeklis (akrils, neilons)	vidēja gludināšana, silts gludeklis (poliesters, vilna)	stipra gludināšana, karsts gludeklis (kokvilna, lins)	nedrīkst gludināt

INTERESANTI

Ved savā auto zagli, kuram pats seko

Norvēģijas laikraksta «Ostlendingen» žurnālists Lars Gustavsens, kurš bija nosūtīts atspoguļot kāda noziedznieka vajāšanu, šokēts konstatēja, ka paša automašīnā uzņemtais pasažieris ir policijas vajātais vīrietis. Žurnālists bija devies uz policijas pakalpojuma vietu un pieturēja, lai kādam vīrietim pajautātu ceļu. Vīrietis sacīja, ka kopā ar savu brālēnu automašīnā sekojis pakalpojuma gaitai, taču bijis spiests pamest auto un turpināt ceļu kājām vienatnē. Žurnālists vīrietim paņēmis savu auto un 10 minūtes ceļā pavadījis, plāpājot ar viņu. Viņš attapies par sava līdzbraucēja patieso dabu, kad automašīnu apstādināja pie policijas barjeras. Viņa līdzbraucēju uz vietas arestēja.

Blondu mīļāko, bet sievu — bruneti

Matu kopšanas līdzekļu kompānija «Garnier» nesēn veica pētījumu, 400 britu vīriešiem piedāvājot vienu un to pašu sieviešu fotoattēlus, kuros mainīta viņu matu krāsa.

37 procenti respondentu aplicināja, ka par mīļāko izvēlētos blondīnes, 22% priekšroku devuši rudmatēm, 13% — brunetēm, bet 6% izvēlētos sievietes ar gaiši brūniem matiem.

Kad vīriešiem jautāts, kādu sievieti viņi vēlētos vest altāra priekšā, 30% izvēlējušies brunetes, 27% gaiši brūnu matu īpašnieces, bet 7% — rudmates. Pēc vīriešu domām, brunetes ir veiksmīgākas karjeristes un nopelna vairāk. Savukārt blondinēs ir slavenākas (53%), tālāk seko rudmates (15%), brunetes (7%) un sievietes ar gaiši brūniem matiem (5%).

«Garnier» aptaujā tika iztaujātas arī 400 sievietes par viņu iecienītāko vīriešu matu krāsu. Atklājies, ka 37 procentiem sieviešu patīk tumšu, 29 procentiem gaišbrūnu matu īpašnieki, bet 16 procentiem blondīni.

Pases vietā «Ginesa rekordu grāmata»

Londonas iedzīvotājs Pols Linčs no Londonas devās uz Skotiju, lai mēģinātu pārspēt fitnesa vingrošanas rekordu Dandī. Viņš bija aizmirsis paņemt līdzī pasī, bet lidostas personāls sacīja, ka ļaus viņam lidot, ja viņš uzrādīs personību apliecināšu fotogrāfiju. To viņš arī izdarīja, atverot attiecīgo lappusi ar savu fotoattēlu «Ginesa rekordu grāmata».

39 gadus vecajam Linčam šobrīd pieder rekords par 124 reižu atspiešanos ar vienu pirkstu. 125. reizē viņš pirkstu salauza.

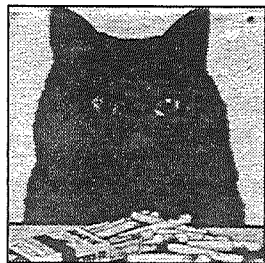
Cigarešu dūmi kaitē arī kaķiem

Amerikāņu zinātnieki ir konstatējuši, ka pasīvā smēķēšana kaitē ne tikai cilvēkiem, bet arī kaķu veselībai.

Septiņu gadu laikā izmeklējot 180 kaķus, zinātnieki atklāja, ka kaķi, kas mitinās vienā mājā ar smēķētājiem, trīsreiz biežāk saslimst ar limfomu. Bet kaķi, kas ir slimi ar limfomu, 75 procentos gadījumos mirst gada laikā.

Smēķējošo kaķu īpašnieku domas šajā ziņā dalās. Rakstnieks Berils Beinridžs, kurš izsmēķē 30 cigaretes dienā, izteicās: «Man bija divi kaķi. Abi nodzīvoja līdz divdesmit gadiem. Ja man tagad būtu kaķis, es smēķētu bez sirdsapziņas pārmetumiem.»

Džillija Kūpera, četru kaķu saimniece, pastāstīja, ka viņai atmetot pipēšanu, dzīvnieku veselības stāvoklis esot uzlabojies: «Es smēķēju laikā, kad pirmoreiz apprecējos. Tagad mēs nepipējam, un mūsu kaķi dzīvo ievērojami ilgāk.»

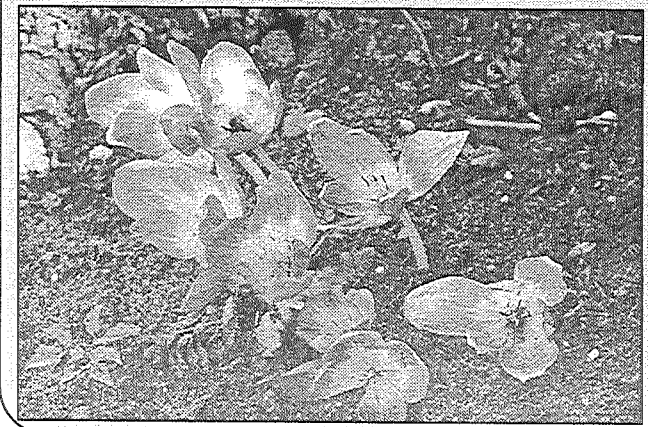

Fotokonkurss «Skaistākā puķe manā dārzā»

Skaistumam pēc salnām — vēlziedes

Puķudārzs prasa stipru un lielu ģimeni, saka Helēna Piziča no Vārkavas novada. Tādu, kuras vidējā paaudze strādā, jaunākie mācās, bet ģimenes vecākie locekļi var katru dienu darboties pie puķu dobēm. Man ir daudz jāstrādā un nepietiek laika, lai katru dienu varētu kopt dārzu, viņa atzīst. Puķes ir ļoti jutīgas pret to, kā pret tām izturas. Tām vajadzīga regulāra uzmanība. Jāatbalsta nolīcis zars, jāaprušina saknes, jānogriež pārziedējušie ziedi, jāravē un jāaplejš.

Helēnas Pizičas puķu dārzā tāpēc nav kaprīzu skaistuļu, un te neaug arī retas svezzemnieces, kam vajadzīga īpaša kopšana. Viņa stāsta, ka pat savu vismīļāko puķu — irisu — kolekciju tā arī neesot izdevies izveidot. Bet tomēr pie mā-

jas, sākot no agra pavasara, ir ziedu pārpilnība. Uzzied muskars — baltas, zilas, violetas, saplaukst zvaniņi, sniegpulkstenīši, ar sulīgām krāsām sevi pieteic tulpes, smaržo narcīses. Pēc tam pienāk kārta peonijām. Katram krūmam savādāki ziedi, ar dažādu krāsu viducišiem. Saplaukst rozes, kuru stādi skolotāji uzdāvināti dažādos dzīves gadījumos. Atbilstoši sezonai zied lilijas, fritilārijas, gladiolas, asteres, alises un citas puķes. Visvairāk mājas ciemiņi mēdz apbrīnot zaļganbaltajos ziedu ķekaros bagātīgi sligstošos hortenziju krūmus.

Pašlaik puķu kopēja gaida uz ziedam sniega rozi, bet līdz tam priecājas par mārtinrozēm un rudens vēlziedēm. Pašas fotografētās vēlziedes viņa arī piedāvā fotokonkursam.

Vēlziedes ir puķes, kas Helēnas Pizičas dārzā uzzied jau augustā. Tām ne sevišķi patīk svelmaina saule, toties tās ir prasīgas pret mitrumu. Pirmās salnas labi pārcieš un zied vēl septembrī, oktobrī. Vēlziedes ziemas miegā liekas, kad sasals zeme, un tām patīk būt piesegtām ar skuju kārtu.

Vai uzskatāt, ka 8. Saeimas vēlēšanu rezultāti būtiski ietekmēs jūsu dzīvi?

Andris Pastars,
Riebiņu pagasta
veterinārārsts:

— Manu dzīvi tas nevar ietekmēt. Vismaz pašreiz, kamēr pie varas ir un būs vecās partijas. Tās pašas rada visas problēmas, pēc tam savās programmās izdomā, kā šīs problēmas novērst.

Piemēram, nodokļu palielināšana notika ar valdības atbalstu, bet tagad partijas savās programmās raksta, ka cīnīsies par nodokļu samazināšanu.

Mana dzīve nekļūs ne labāka, ne sliktāka atkarībā no tā, kas būs pie varas. Dzīve kļūs labāka neatkarīgi no partiju centieniem. Valsts un cilvēki ar katru gadu pamazām kļūst bagātāki, un viss mainās uz labo pusi.

Jānis Miševics,
pensionārs Preiļos:

— Kā vēlēsim, tā dzīvosim. Jācer, ka ievēlēsim istos deputātus, un dzīve izmainīsies uz labo pusi. Tad jau nebūtu vērts dzīvot, ja necerētu. Es personīgi no jaunās Saeimas gaidu, lai cilvēkiem būtu vairāk darbvietu. Gribētos arī lielāku pensiju.

Nadežda Tihomirova,
skolotāja Preiļos:

— Gribu cerēt, ka vēlēšanas būs tādas, kas izmainīs mūsu dzīvi uz labo pusi. Ļoti vēlos, lai izglītības nozarē strādātu cilvēki, kas tajā veiktu pozitīvas pārmaiņas. Izglītībā būtu jāpanāk, lai skolotājiem labas algas dēļ nenāktos uzņemties vairākas slodzes, kā tas ir pašlaik. Arī skolēniem jāsamazina mācību slodze, sevišķi vidusskolas klasēs. Gribētu, lai valsts izrādītu lielākas rūpes par bērniem. 4,25 latu liels pabalsts, kādu saņem par savu 12 gadus veco bērnu, ir ļoti maz. Bet manai mammai grūti pārtikt tikai no savas pensijas.

Janīna Vucāne,
laborante akciju
sabiedrībā
«Preiļu siers»:

— Šaubos, vai šo vēlēšanu rezultāti manu dzīvi var būtiski ietekmēt. No tiem negaidu neko labu. Ar vēlēšanām vien ir par maz, lai novērstu bezdarbu, kurš ir šausmīgs apmēros. Ja manā ģimenē ir tikai viens strādājošais, bet pārējie trīs bez darba, neko labu nevaru pateikt. Meita beigs vidusskolu, kas viņu sagaida? Ja netiks augstskolā budžeta grupā, būs jāpārvelk svītra sappiem par studēšanu, jo ar vienu manu algu ģimene to nevarēs atļauties. Situācija ir smaga ne tikai ar bezdarbu, bet arī ar pārmērīgi sadārdzinātām studijām.

Lūcija Stikāne,
pensionāre no
Līvānu novada:

— Es domāju, ka pēc vēlēšanām mana dzīve izmainīsies uz labo pusi. Tomēr tas būs atkarīgs no tā, kura partija tiks pie varas. Ļoti gribu cerēt, ka tā būs partija, par kuru es vēlēšanās balsošu. Mums, pensionāriem, gribas, lai pensijas būtu lielākas, lai veselības aprūpe būtu labāka, lai tiktu ievēroti visi likumi, kas pašlaik ne vienmēr tiek darīti.

L.Rancāne
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMI, LĪDZJŪTĪBAS

Jau
apdrošināšanas
sabiedrība

ERGO

**Dāvina līdz 40%
atlaidi OCTA
apdrošināšanai.**

Tiek izsniegta apdrošināšanas uzlīme.
**TIKAI Preiļos, Brīvības ielā 76
(blakus CSDD)
no 8.00 līdz 17.00 (darbdienās).
Tālr. 53-07038.**

**Vārkavas pagasta padome
12. oktobrī rīko
svēciņu vakaru**

L.Klāpāru kapos plkst. 15.00
Borbaļu kapos plkst. 16.00
Stabulnieku kapos plkst. 17.00
Pilišķu kapos plkst. 18.00

Pērk lopus.

Tālr. 55645,
6563019.

**Z/s «Ares» iepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas, zirgus.
Tālr. 53-55658.**

**SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.**

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 44179, 9161121.

**SIA «Kārlis Viens» iepērk
jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.**

Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsidijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

Sutru pagasta padome
aicina darbā sertificētu
ģimenes ārstu un ārsta palīgu.

Pieteikties mēneša laikā no
sludinājuma publicēšanas dienas.
Tālr. 36694.

Līvānu ģimnāzija
11. oktobrī pārdos izsolē:

✓ sienu paneļus –
nosacītā cena 5 Ls/m²,
✓ krāsota skārda profiloknes –
nosacītā cena 2 Ls/m².

Izsolāmos materiālus var apskatīt
Līvānu ģimnāzijā Līvānos,
Rīgas ielā 101 darbdienās
no plkst 9.00 līdz 16.00.
Papildinformācija pa tālruni
9484720.

Sludinājumus
rubrikā

«Meklē darbu» un
par atrastām mantām
«Novadniekā»
publicējam
bez maksas.

Pērk priedes baļķus.

Cena līdz 30 Ls/m³.
Tālr. 9409831.

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod
privatizācijas sertifikātus un
LOMBARDS izsniedz kredītu
pret ķilu katru dienu

Līvānos, Stacijas ielā 1. Tālr. 6780843,
42332, 41221 (vakaros).
Preiļos, (tikai sertifikāti) Raiņa bulv. 15.
Tālr. 53-07068, 23024 (vakaros).

IU «Draudavas» pērk lopus.

Formē subsidijas. +12%.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 6545101.

Pārdod

Iēti GAZ 24-01, aizm. kr. spārnu, radiatoru.
Tālr. 6891756;
dzīvokli. Tālr. 9166237.

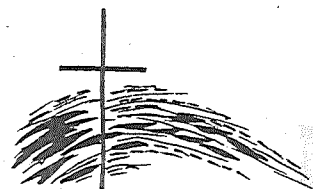
Irē

garāžu siera rūpnīcas rajonā. Tālr. 9426610,
5381160.

Iepazīšanās

Iepazīšos ar simpātisku meiteni nopietnām
attiecībām. Rīdzinieks, 40, 187. Tālr.
6352351.

Veikalā «Sēta» pārdod apkures katlus,
kaminus, plīti, plīts aprīkojumu, dūmvadus,
sūkņus. Uzstādīšana, garantija.
Adrese: Jēkabpils, Brīvības iela 165.
Tālr. 9294258, 52-32909.

Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņi iztecēti.
Lai nu mīļi Zemes māte
Pārklāj savu seģenīti.
Izsakām līdzjūtību piederīgajiem,
skolotāju Genovefu ČEIRĀNI
kapu kalnā izvadot.
Vārkavas pamatskolas kolektīvs

Noriet saule vakarā,
Meža galus zeltīdama,
Nolikst klusi sirma galva,
Sauls ceļu aiziedama.
Izsakām līdzjūtību prokurorei
Intai Petrovai, VĪRAMĀTI
smiltājā pavadot.
Tiesas kolektīvs

No mūža kamola pa dzījai attinusi,
Iet tālus ceļus māmuliņas sirds.
Kad pāri aplukušai dzīves takai
klājas smilšu un ziedu sega,
izsakām patiesu līdzjūtību
Sergejam Petrovam,
MĀTI zemes klēpī guldot.
Jēkabpils AP

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

**Rajona bērnu un jauniešu
centrs**

- ◆ 3. oktobrī pulksten 10.00 seminārs rajona izglītības iestāžu direktoru vietniekiem audzināšanas darbā.
- ◆ 7. oktobrī pulksten 16.00 Namiņa diena.
- ◆ 9. oktobrī pulksten 10.00 seminārs rajona izglītības iestāžu skolēnu pašpārvalžu līderiem.

**Nevalstisko organizāciju
atbalsta centrs Preiļos**

- ◆ 3. oktobrī pulksten 16.30 invalīdu iniciatīvu centra organizētās ceļojošās fotoizstādes «Gandarījums» atklāšana. Izstāde skatāma 15 dienas.
- Kinoteātris «Ezerzeme»
Preiļos
- ◆ 2. oktobrī pulksten 20.00 fantastiska

komēdija «Vīri melnā II».

- ◆ 4. oktobrī pulksten 18.00 un 20.00, 6. oktobrī pulksten 16.00 un 18.00, 7. un 8. oktobrī pulksten 18.00 komēdija visai ģimenei «Mazais Stjuarts II».

Siljukalna kultūras nams

- ◆ 5. oktobrī pulksten 22.00 balle, spēlē Aivars Lapšāns un grupa «Mēnessgaismā».

ANEKDOTES

Ja varētu nodzīvot dzīvi atpakaļgaitā!

Dzīve sāktos ar to, ka visi saka labus vārdus un mūzikas skaņu pavadībā nes jūs mājās uz pleciem.

60 gadi. Ar vētrainām svīnībām jūs sagaida darbā no pensijas, un sākas strauja lejupslīde pa karjeras kāpnēm, bet jūs tas neuztrauc. Jūs uztrauc sievietes.

30 gadi. Beidzot, skanot Mendelsona kāzu maršam, no jums aiziet sieva. Nepārtrauktas ballītes. Vispirms ir slikti, tad dzerot jūs kļūstat

skaidrāks. Ballītes beigās esat skaidrā, viesi izkļūst, savācot dāvanas.

Bērniņa. Staigā, priecājies par sniegpārslīnām, būvē sniegavīrus, viegli lec no kupenas uz garāžas jumta.

Un, lūk, — pirmais kļūdzens. Vēl deviņi mēneši, un vecāku gulāmistabā pirmo reizi nodzīsīs gaismā.

Kāds vīrs grib novietot savu auto tieši pie Ministru kabineta ēkas. Pie viņa pieskrien drošībnieks un sauc:

— Ko jūs darāt?! Te taču ir valdība.
— Neuztraucieties, manas autiņam ir signalizācija!

Kāpēc ārstiem ir tik negatīva attieksme

pret datoru izmantošanu viņu darbā? Tāpēc, ka tad varēs saprast, ko viņi raksta.

Psihiski slimie nolemj sarīkot bēgšanu, pārlecot pāri žogam. Trenējas vienu nedēļu, otru, trešo, jau noteikta diena — pirmā diena. Svētdienā galvenais iniciators paziņo:

— Bēgšana tiek atcelta: žogs nojaukts.

— Es esmu jaunava.

— Nopietni?

— Nē, pēc horoskopa. Bet vīrs — āzis.

— Pēc horoskopa?

— Nē, nopietni.